

MAGYAR VENDÉGLŐS-

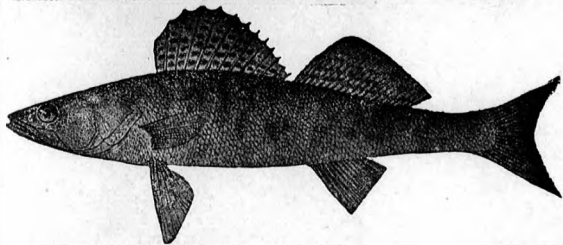
és KÁVÉS-IPAR

Budapest, 1908 június 1-én.

XI. évfolyam Szerkesztőség és kiadóhivatal: 11. szám.

Budapest, VI. kerület, Felső erdősor 11. szám.

Alapítottott 1820.

FANDA ÁGOSTON

halászmester = Budapest, Központi vásáresarnok.

Első budapesti mindennemű élő-
és jegelt halak nagy raktára.
Szállít a legmagasabb királyi ud-
var, valamint József főherczeg
úr Ő fensége udvara számára.

A „Balatoni Halászati R. T.” kizárólagos képviselője.
Budapest székesfőváros összes nagyobb szállodáinak
szállítója.

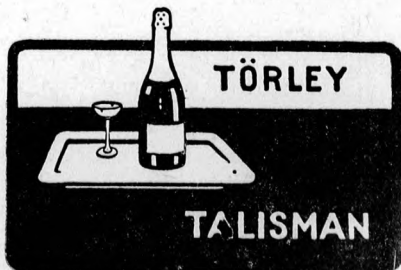
BORHEGYI F.

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea főraktára
BUDAPESTEN, Gizella-tér I. (Haas-palota)
ajánlja a legjobb

**francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári árokon.**

Belföldi borait az első hirneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

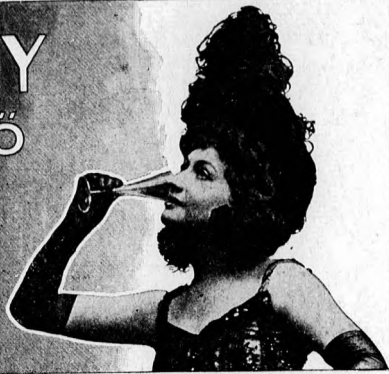

BELATINY PEZSGŐ

PÁRISI VILÁGKIÁLLÍTÁS 1900
ARANY ÉREM

BELATINY ARTHUR

VELENCZE Főér. v.m.

3 ÚJ SZÓ ...
ALTVATER
GESSLER
BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED
JÄGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER FÉLE VALÓDI
DANUBIUS
MUSTÁR

NYALÓ UJDONSÁG

Főpinczér urak!

Ha egy levelezőlapon pontos címüket, az üzlethelyiség megjelölésével közlik velünk, **díjtalanul és bérmentve küldünk**

SZÁMOLÓ CZÉDULÁKAT

„Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar”

kiadóhivatala

Budapest, VI. ker., Felső erdősor II.
(Csakis írásbeli rendelést intézünk el).

ANDRÉNYI

KÁLMÁN UTÓDAI

SEC

Szakemberek véleménye szerint pótolja az első-
rendü francia pezsgőborokat.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A „SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKÖR, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSEGEDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE” — A „DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKÖR ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKÖR ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — AZ „ÚJVIEKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKÖR, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYSÉGE” — AZ „ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSKÖR IPARTÁRSULATA” — A „SZEDEGI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSKÖR, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „GYŐRI SZAB. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSKÖR IPARTÁRSULATA” — A „SZATMÁR SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKÖR ÉS PINCZÉREK EGYSÉGE” — A „POZSONY SZ. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSKÖR IPARTÁRSULATA” — A „BORSODMEGYEI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKÖR ÉS KORCSMÁROSOK EGYSÉGE” — A „PÉCS-BARANYAI VENDÉGLŐSÖK IPARTÁRSULATA” — A „KIS-KUN-FÉLEGYHÁZI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA” — A „BUDAPESTI KÁVÉSIIPARTÁRSULAT”

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre . . . 3 korona | Egész évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 „ | Egyes szám ára 50 fillér.

Laptulajdonos-szerkesztő:

F. KISS LAJOS.

Megjelen

minden hó 1. és 15. napján.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest VI., Felső erdősor II. sz.

Hirdetések fölvétele ugyanott.

Főszerkesztő:

BARTA BÉLA.

A kényszerhelyzet.

Az események rohamosan követik egymást. S valljuk be — ha mindjárt egy kis szegyenkezéssel is — a vendéglős- és kávéipari munkaadók hozzátevése nélkül, sőt talán szívük-lelkük hajlama ellenére is. Ma éppen két hete, hogy bátor elszántagsággal, de alapos megfontolás után világgá röpítettük azt a jelszót, hogy a *budapesti vendéglős- és kávéipari munkaadóknak — ha a munkások terrorisztikus, szerződéseszőgő törekvéseivel szembe akarnak szállani, a munkáskérdésekben egyesülniök kell, és ime alig két hét múlva, a hentes-sztrájk által felidézett kávéfőző-, pinczér- és kávésegedek sztrájkjának nyomása alól a „Budapesti kávéipartársulat” május 26-diki rendkívüli közgyűlésén Weingruber Ignác ezben a remediumban keres orvoslást. E nevezetes közgyűlésről — melynek lefolyásáról alább részletesen számolunk be — sok szó fog még esni közöttünk, mert meggyőződésünk szerint a vendéglős- és kávéipari munkások e sztrájkjának aktái, sem a hentes-sztrájk megszűnésével, sem a budapesti kávéipartestület rendkívüli közgyűlésén elfogadott határozatokkal nincsenek lezárva. Erről gondoskodni megint csak munkásaink fognak.*

S gondoskodni fognak annyival is inkább, mert május hó 26-dikán, a kávéipartársulati közgyűlés napján a hentes-sztrájk de facto már megszűnt s így *legáltalabb látszólag* a kávéipartársulat rendkívüli közgyűlésére s így a szakszervezet ellen irányuló határozatra szükség nem is volt.

Mindennél jobban és közelebből érint ma bennünket az a tény, hogy a *közgyűlésen a vendéglős- és kávéipari munkaadók szolidaritásának szüksége határozottan kifejezést nyert* — határozottan mondhatjuk, illetékes helyről, s hogy e törekvésre a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata” elnöke, ki a közgyűlésen mint a kávéipartársulat egyszerű tagja volt jelen, nyomban megadott válaszában azon meggyőződését fejezte ki, hogy bár a szolidaritás és együttes eljárás tekintetében határozottan nem nyilatkozhatik, mert erre nincs felhatalmazása, hiszi, hogy a *vendéglősök — ha erre fel fognak szölli-*

tatni, munkáskérdésekben szívesen fognak csatlakozni a kávéskör részéről ajánlott vagy követendő eljárásokhoz.

Ha a kávéipartársulat közgyűlésének csak e két nyilatkozat volna az egyedüli következménye és erkölcsi eredménye, a közgyűlést már ezért is érdemes volt egybeívenni.

De van e közgyűlésnek még egy más nagy haszna ir. S ez az, hogy *munkásaink a közgyűlésen meggyőződhetek arról, hogy a munkaadók már tanultak tőlük, erejük tudatára ébredtek és nem hajlandók a munkások visszaéléseit úgy mint eddig tovább is némán tűrni.*

Ma már nincs se sztrájk, se bojkott. Mindkettő megszűnt abban a percben, amidőn a közbághidon, a marha- és sertésvághidon a szervezett munkások helyén a kismesterek és székeli legények munkába álltak, a sztrájkolók belátták, hogy kenyérkeresetüket csak a munkaadók méltányosságától remélhetik, a *szakszervezeti tanács pedig meggyőződött arról, hogy az egész bojkottal csufos kudarcot vallott.* Ugyanígy jártak a bojkottal a harcra beugrott tüzelvények, pinczerek és kávésegedek is. Először kimondták, hogy az önrzetes vendéglős- és kávéipari munkás nem szolgálhat ki hentesárut és sertéshust. Egy pár félénk vendéglős és kávé meg is ijedt, de a bátrabbak kijelentették, hogy igenis kell felszolgálniok, mire megint kijelentették, hogy igenis felszolgálának. Erre az igen tisztelt szakszervezeti urak egy mérges repülő lapot bocsátottak ki, mely szerint „disznóság a disznóságokat felszolgálálni”, mire viszont az egyedül üdvözítő Neumann és Kesztür urak nyilatkozatokat adtak le a reggeli és esti boulevardlapokban, hogy a szakszervezet az egész sztrájkban, bojkottban vagy mi a fészkes fecskében oly ártatlan mint a ma született gyermek. Sőt „Neumann úr” kötelező nyilatkozatot tett Sachs Ödön kávé előtt arra nézve is, hogy „ha méltóztatik parancsolni” kiadja ama 14—24 vagy hány „bizalmi férfiu” nevét is, kik az egész csetepátét rendezték. A jóízű kávé természetesen nem kért a bizalom ez illatos rózsáiból.

A munkások e kapkodó, bizonytalan és ingadozó eljárása meggyőzte a vendéglősöket és kávésköröket arról, hogy munkásaik sokat magasztalt egyetértését és szolidaritását megbontotta már a szervezeti gazdálkodás és

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

hogy a pinczérség tulnyomó része megelégtelte már a szocialistikus dicsőséget, mely őt használja ki elsősorban és a legnagyobb mérvben nem a maga, hanem más iparágak munkáit javára.

A közgyűlésnek pedig ez sem egyik megvetendő eredménye.

Magáról a közgyűlésről a következő tudósítással számolunk be:

A hentesegédek sztrájkja alkalmából a vendéglői és kávéházi pinczerek és tűzlegények tudvalevőleg megtagadták a hentesáruk és sertésfuszléki kiszolgáltatását. A budapesti kávéipartársulat ezen tényleg a kávésegegekkel és kávéfőzőkkel kötött kollektív munkaszerződések megszegését látta s f. évi május 26-dikára rendkívüli közgyűlésre hívta össze az ipartársulat tagjait hogy a további teendőkről tanácskozzék. A közgyűlést, mely a székesfővárosi Vigadó elsőemeleti kistermében folyt le, Némai Antal elnök nyitotta meg. A közgyűlésen mintegy kétszáz kávése jelent meg. Az elnök megnyitó beszédében — a megjelentek üdvözlése után — rövid vonásokkal esetelte a székesfővárosban kiütközött hentesstrájk előzményeit, történetét, majd ama bojkottot is, melyet e strájk következtében a kávésegegek a hentesáruk ellen indítottak, megtagadván ezek felszolgáltatását. Majd részletesen kifejti s a kávése-ipari munkásokkal kötött kollektív munkaszerződések-ből merített érveléssel bebizonyítja, hogy a kávése-ipari munkások e strájkja magában foglalja a szerződésszegés összes kritériumait s így a kávéipartársulato ama feladat elé állítja, melynek megoldásaképp határozniia kell afelett, nem-e áll jogában a történetk után a szerződések felbontása s mindama jogok igénybevétele, melyekre a szerződés megszegése az ipartársulatlaknak alkalmat ad. Felkéri a közgyűlés tagjait, hogy tekintettel a tárgy fontosságára a tárgyalásban a legnagyobb higgadtsággal vegyenek részt, óhajítja, hogy a közgyűlés oly határozatot hozzon, mely minden tekintetben méltó legyen az ipartársulat méltóságához.

Gál Arnold — az első felszólaló — mindenekelőtt azt szeretné tisztázni látni, hogy e fontos ügyben kívül fog az ipartársulatlak mint erkölcsi testület és szerződő fél szóba állani, mert az biztosra vehető, hogy *ugy a kávésegegek, mint a kávéfőzők szak-egyesülete a szocialista szervezetek ama régi érvelésükkel fognak előállni, hogy ők a strájkjótól — melyet*

szeretnének bojkottnak feltüntetni — mint testület teljesen távol állanak, azért őket felelősségre vonni nem lehet, mert az egész dolgot a szabad szervezet inszzenálta. Hogy így fog történni, annak igazolására repülőlapokat, egy reggeli és egy esti újság példányait mutatja be, melyben Neumann Izidor és Keszesy Flóris mint a kávésegegek szakegyesületének vezetői ügyes taktikával már eleve védik magukat az őket joggal érő szerződésszegési vád ellen, holott tudvalevő, hogy ők a legoszloposabb tagjai a kávésegegek szabad szervezetének. Ily viszonyok közt bármely állásfoglalást vagy határozathozatalt már most kétes értékűnek lát.

Sachs Ödön kijelenti, hogy nem engedi magát a közgyűlés harciasnak látszó hangulata által tévútra vezetni, mert e tekintetben a multból vannak már bizonyos tapasztalatai. Fel is csak azért szólalt, hogy figyelmeztesse a közgyűlést, miszerint az egész strájkmozgalom nem a kávésegegek vagy kávéfőzők akaratából jött létre, hanem egyedül a bizalmi férfiak akaratából (Zajos ellenmondások!) Nála megjelent Neumann Izidor, a kávésegegek szakegyesületének ügyvezető alelnöke s felmutatván neki a napilapokban is közzét nyilatkozatát, kijelentette, hogy az egész mozgalom a bizalmi férfiak a saját szakállukra rendezték és ő hajlandó bármikor neki azok névsorát is kiszolgáltatni! (Ohó! Hát áruló? felkiáltások. Általános elképedés!) Ő azért azt javasolná, hogy az ipartársulat csak a bizalmi férfiak ellen lépjen fel. (Zajos ellentmondások!)

Bodó Adolf nem kételkedik egy percig Sachs előadásának jóhiszeműségében, de azt hiszi, hogy az előtte szóló misztifikáció áldozata, mert a szervezett munkásság nem husz, de egyetlen egy túsért sem fogja kiszolgáltatni. Dicséretükre mondja, hogy azokban sokkal nagyobb a szolidaritás. Bár a kávések közt volna meg ugyanoly mérvben. Magára a tárgyra nézve megjegyzi, hogy bár mindig őszinte jóakarója volt a munkásoknak — hisz ő is azok sorából és véreből való, most — hogy látja, hogy nem a pinczerek és kávéfőzők érdekéről, javáról és boldogulásáról van szó, hanem hatalmi kérdésekről — szakítania kell eddigi felfogásával és erősebb rendszabályokat kell sürgetnie. A kávésegegek és kávéfőzők mostani fellépése a kávésekot megélehetőségükben támadja meg, felforgatja az egész üzletmenetet, lazítja a már is minimális üzleti fegyelmet. Elvárja az ipartársulattól, hogy a munkások

TÁRCZA.

Császárbülbileumi ebédek.

— A „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“ eredeti tárczája. —

Irlta: L. D.

(Ültányomás tilos.)

A bécsi kongresszus óta — tehát közel száz esztendője — nem volt még együtt anyni koronás fő, mint amennyi a mult hetén gyűlt egybe Bécsbe, hogy köszönték Ferencz Józsefet hatvanéves császári jubileuma alkalmából. A császárok és királyok ez ünnepélyes zárandoklásának külsőségeit, politikai és egyéb vonatkozásait bőven leírták az újságok, a krónikások és feljegyeztek mindent, ami e találkozásból a históriát megilleti. Mi csak azokról a momentumokról emlékezünk meg, amelyek bennünk, mint szakembereket érdekelnék. Elmondunk egymás érdekes részletet a diszebédről, a kiszolgáltatásról és a konyháról.

Köztudomásu, hogy a schönbrunni kastély, ahol az ünnepségek lezajlottak, nem „császári székelyhő“, csupán csak „kedvező tartózkodási hely“, amely nem alkalmas nagyszabásu ünnepélyek megtartására. Így ehát a főudvarmesteri hivatalnak nagy gondot okozott,

hogy lássa el a német császárt és kíséretétét, ugyszintén a többi királyokat és uralkodó fejedelmeket.

A dejeuner.

Daczára a nehézségeknek, a súlyos problémát jól oldották meg. Igaz, hogy tüneményes gyorsasággal kellett az udvari személyzetnek dolgozni. Így például a 1/21 órára kitűzött dejeuner, amelyen 200 személy-nél többen vettek részt, a kastély Mária Terézia termében tartották meg. De ugyanez a terem egyuttal a német császári pár fogadó termét képezte, ahol a császári pár déli 1/12 óráig fogadta a fejedelmi személyek és állami méltóságok tisztelgéseit. Déli 12 órakor pedig a német császári pár és kísérete vonult át a nagy diszterembe, hogy Ferencz József előtt hódoljanak. Tehát 1/12-től 1/12-ig terjedő idő maradt a személyzet rendelkezésére, hogy ez alatt a hatalmas asztalt megterítsék. Husz perc alatt az asztalt megterítették, virágokkal hintették be és 1/21 órakor felszolgálták a dejeuner.

A diszebéd.

Délután 3 órakor kezdtek teríteni a diszebédhez, amelyet három asztalnál szolgáltak fel. A fejedelmi személyiségek és a királyi ház tagjai részére arany étkezés készlet és evőeszköz volt készíve.

Hírdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

szerződésszegése ellen a legerélyesebb rendszabályokat fogja igénybe venni, az ipartársulat tagjaitól pedig, hogy egymásért a legszorosabb szolidaritást fogják vállalni. Végül *sürgött az ipartársulati munkaközvetítő felállítását — amihez az ipartársulatnak a szerződés-szegés folytán most már feltétlenül joga van és indítványozza, hogy amennyiben a munkások valamely kávéházza kimondának a bojkottot, úgy az összes kávé-sok mondják ki a munkakizárást.* Sajnálja, hogy a viszonyok nyomása alatt ilyen álláspontra kellett jutnia, ám aki tud jobb és enyhébb eszközt, mely használ, álljon elő vele.

Brück Károly feleslegesnek tartaná annak bizonygatását, hogy egyike a munkások legjobb barátainak, kiknek nála még sosem nyílt alkalm a panaszra. Mégis a *legenergikusabb fellépést indítványozza az immár tarthatatlan állapotokkal szemben.* Leghelyesebbnek tartaná, ha a szerződés-szegés letagadhatlan tényével szemben az ipartársulat nemcsak a helyközvetítő intézet felállítására fektetne súlyt, hanem a *kávé-sok szervezésére* is, amely nélkül az ipartársulat által hozott határozatok egységes és kötelező végrehajtása el sem képzelhető. Arról, hogy a szerződés-szegés jogállapota előállt-e vagy sem, beszélni sem kell, mert a mostani sztrájkot eltekintve is száz meg száz bizonyítékot is lehetne erre nézve felsorolni.

Olmosi Józsefnek azon szomorú tapasztalatok után, melyeket a korábbi közgyűléseken szerzett, nincs igen kedve felszólalni. Mindig erősen exponálta magát a közérdekért s magának kellett ennek következményeit elviselnie. A *sikeres megoldásnak egyetlen módja, ha a kávé-sok üzleteikben szervezeti munkát nem alkalmaznak s ezt már holnap este közlik összes alkalmazottaikkal* azzal, hogy akik nem lépnek ki a szervezetről, rögtön hagyják el helyeiket. Ha másfél év előtti indítványát elfogadták volna, a mai közgyűlés egybehívására nem lett volna szükség s úgy látja, hogy mint akkor, a legelőbbben ma sem merik véleményüket szabadon nyilvánítani. Ne határozatokot hozzanak, hanem tegyenek már valamit, mert különben úgy járnak, mint ama tizenegyes bizottság, mely ahelyett, hogy a munkaközvetítőt megcsinálta volna, egyszerűen azt jelentette, hogy amire vállalkozott, nem képes végrehajtani.

Klein Ignác — Upor József felszólalása után —

A bécsi Burg kincstárából szállították át a 142 személy részére a mérhetetlen értékű aranyemléket és a mult század elejéről való milánói bronzba foglalt valódi hegyikristály asztaldiszeket, amelyekhez hasonlóval egyetlen uralkodó sem rendelkezik. Egyes ételekhez porcellán tányérokat és tálatk használtak az ugynevezett mitologiai porcellán készletből, amelynek minden egyes darabja remekművi mitologiai festményvel van ékesítve és rengeteg értéket képvisel. E papír-vékony porcellándarabokat vattába csomagolva, kipárnáztott kocsikban szállították ki Bécsből Schönbrunnba. A 100 terítékű nagy asztalt egyetlen terítő fedte: egy 47 méter hosszú damaszt-terítő, beleszőve a hatalmas, csaknem egy méter átmérőjű császári czimer.

Konyha és pince.

A császári udvar minden alkalmazottja szolgálatban volt a nagy napon. De leginkább a konyhaszemélyzet volt igénybevéve, amelynek a Burgban maradt suíteit ugyszintén a fejedelmi vendégeket és a többi meghívott előkelőségeket kellett ellátni. A konyhában 2 főszakács és 12 szakács dolgozott megfelelő számú kukta segédlete mellett. Az asztalnál minden fejedelmi személyiség, ugyszintén az uralkodó ház minden tagja mellé egy-egy „leibjäger” volt rendelve, a többieket a házi tiszték

Olmosi indítványához csatlakozik s azt javasolja, hogy a kávé-sok pönale terhe alatt kötelezessenek a határozatok betartására. *Petrovits Imre* megtámadja *Sachs Ödönt*, hogy a bizalmiférfiakra akarja tolni a sztrájk odiumát s kartársai helyett a szervezett munkásoknak fogja pártját. *(Élénk ellenmondások!)*

Sachs Ödön a leghatározottabban visszautasítja Petrovits indokolatlan támadását és kikéri magának, hogy őt azért, amit jóhiszeműleg mond s igazolni is tud, bárki méltatlanul meggyanusítsa. Ujból is megismétli *Neumann* lidzornak előtte tett kijelentéseit s kijelenti, hogy meggyőződésének nyílt hangzatásában magát senki által sem engedi gátolni.

Weingruber Ignác a kérdés összes részleteivel behatóan és hosszasan foglalkozik és kijelenti, hogy bármelyikét is fogadják el a közgyűlés az előterjesztett energikus határozatoknak, ő ahhoz a maga részéről szintén hozzájárul. A főhiát abban látja, hogy a kollektív szerződések hiányosak s a mostanihoz hasonló, előre nem látható esetekre vonatkozólag pótlásra szorulnak. A legjobb volna, ha a főnökök egyéni szerződéseket kötnének alkalmazottaikkal. *Sachs*nak Petrovitscsal ellentétben háláját és köszönetét fejezi ki, hogy a közgyűlés kötelességéhez képest tájékoztatta *Neumann* kijelentései felől. A mostani szerződést feltétlenül fel kell bontani s vagy egy újjal és jobbal helyettesíteni, vagy szóba sem állani s a már említett egyéni szerződéseket megkötni. Végül kijelenti, hogy a munkáskérdések ujabbban oly annyira bonyolultakká válnak, hogy *legjobb volna, ha az ipartársulat a munkások ellen teendő intézkedésekben a vendéglősök ipartársulatával kötötte és szolidárisan járna el, mely célből egy tizenkéttagú feljathatalommal felruházott bizottság kiküldését indítványozza.*

Gundel János hosszabban foglalkozik a pinczerek mozgalmának s ennek előzményeinek ismertetésével, amely mozgalmat ő is a leghatározottabban sztrájkjánk minősíti. Megczáfolja a sztrájkoló pinczerek ama tendenciózus és a napilapok révén is terjesztett híresztelését, hogy a vendéglős-ipartársulat a pinczerek sztrájkját helyeselte. Ez nem áll. Az egészből csak az a tény, hogy az ipartársulat, melytől távol állott az a szándék, hogy a hentes-ipartársulat belügyeire vonatkozzék, barátságos átiratot intézett a béke mielőbbi helyreállítása érdekében az utóbbihoz. *Weingruber indítványára megjegyzí, hogy a szolidáris eljárás tekintetében nem nyilat-*

szolgálták ki, a lakájok pedig a tányérokat váltották. Italokban a magyar borok domináltak. A Moet et Chandon pezsgőn kívül csak egy idegen bor, az 1893-as „Steinberger” szerepelt a császárok lakomáján. Az italok királya ezuttal is a tokaji aszu és az 1893-as Szomorodni volt.

Az alatt, míg a fejedelmek étkeztek, egy külön dinert szolgálták fel *Viktoria Lujza* hercegnőnek, a német császár kis leányának, aki miután még nincs bevezetve az udvari társaságba, saját appartementjében étkezett nevelőnője társaságában.

A családi ebéd étrendje a következő volt:

Potage parisienne
Tortelletes à la Gourmande
Filets de branzino à la gelée
Cotelette de veau garnies.
Jeunes poulets à la Toulouse
Asperges en branches
Rein de chevreuil, salade, grosseilles
Pouding Medine.
Fromage
Glaels aux griottes et au Casamel
Dessert.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

kozhatik, mert erre nincs felhatalmazása, de meg van róla győződve, hogy a vendéglősök szívesen fognak csatlakozni munkáskérdésekben a kávéosok részéről kövendő eljáráshoz, ha erre megfelelő formában felszólíthatnának.

Gárdonyi József Bodó indítványához csatlakozik, ugyszintén Katona Géza is, Horváth Dezső pedig kijelenti, hogy véleménye szerint nincs szükség semmiféle szerződésre, mert olyan szerződést lehetetlenség készíteni, mely alól a munkásság, ha akar, kibúvót nem találjon.

Kaiser Miksa teljesen és feltétlenül Olmosi indítványához csatlakozik, mert a mai türethetlen állapotok, az eddigi tapasztalatok mind azt bizonyítják, hogy a munkásokkal az eddigi szerződés alapján boldogulni nem lehet.

Ugyaníly értelemben szólal fel Fantó Henrik is. Szerinte a helyzet türethetlenné vált, a munkások valószínűleg terrorizálják a munkaadókat, miért is a legradikálisabb módszer, a munkázárás hívének valja magát.

Bauer Ignác felszólalása után Berger Leó alelnök behatóan ismerteti a pinczermozgalmat, a békés megoldás feltétlen hívének valja magát s mivel szerinte a kávéosok egy már befejezett ténynek állanak szemben, azt indítványozza, hogy a kávéipartársulat intézzen átiratot a kávésszágédek szakegysülethez s megállapítván a szerződészegés tényét, figyelmeztesse a szakegysülelet, hogy amennyiben a mostanihoz hasonló mozgalom megismétlődne, az ipartársulat a legerélyesebben fog fellépni az ily visszaélés megtorlása céljából.

Kaszánr Nándor, Evva Lajos, Salzer Mór felszólalása után Upor József azt indítványozza, hogy az ipartársulat küldöttség útján vigye az ügyet a belügyminiszter elé, megkérvén őt, hogy állapítsa meg, vajjon a kávésszágédek és a kávéfőzők szakegysüleletét megszegték-e a kávéipartársulattal kötött kollektív munkaszerződéseiket, s ha igen, tegye meg haladéktalanul a legszigorúbb intézkedéseket a kávéosok sérmeit orvoslása tárgyában.

Steuer Marcel, Schwarcz Béla felszólalása után, ki óva inti a kávéosokat egy Krimicsau rendezésétől, Némai Antal teszi meg megjegyzéseit az elhangzott felszólalásokra.

Némai Antal elnök a tárgyalás folyamán tett megjegyzéseit röviden megismételve, mindenek előtt Sachs Odón előadására megjegyzi, hogy Neumann előadását a bizalmi férfiúk szerpelésére vonatkozólag nem fogadhatja el valónak, mert ma már a szakszervezetek taktikájával mindenki tisztában van. Kaszánr, valamint a hozzá hasonló értelemben felszólalt közgyűlési tagok ama érvelésére, hogy a szerződészegés ténye megállapítva levén, a kávésszágédekkel és kávéfőzőkkel kötött kollektív munkaszerződések megszünteknek és érvényteleneknek tekintendők, megjegyzi, hogy e felfogás helytelen, mert egyoldaluan semmiféle szerződést felbontani nem lehet. Egyáltalán nem zárkózik el a közgyűlés bármely irányú határozatának végrehajtása előli, ha annak alapja igazságos, s nem fázik, nem fél ama nagyszámu teendőktől sem, melyre az egyik felszólaló az ipartársulati munkaközvetítő életbeléptetésével kapcsolatban célzott. Nem érti, miért neheztelt az egyik felszólaló, hogy az elnökség nem lépett a közgyűlés elé pozitív indítvánnyal, hiszen az az egyedül helyes és parlamentáris gyakorlat, ha a vezetőség mindenekelőtt a közgyűlés tagjainak ad alkalmat véleményük s akaratuk érvényesítésére, valamint nem érti azt sem, hogy egyesek a legenergikusabb agitációt sürgetik, de nyomban elárulják, hogy félnek annak következményeitől, noha mitől sem kellene tartaniok, mivel ma már a közönség rokonszenve inkább a munkaadók felé hajlik, mivel az alkalmazottak már ezek rovására is üzük játékaikat.

Utána Fábri Henrik Berger kibékítő indítványához csatlakozik, hangoztatva a jövőbeli szervezkedés nélkül-

lőzhetlenségét, hogy a kávéosok bármily irányú harczhoz vértzetten foghassanak hozzá.

Bodó, Olmosi, Weingruber, Fábri és Upor szólaltak még fel, mire a közgyűlés tulnyomó többséggel Upor indítványát fogadta el.

Ezzel a közgyűlés véget is ért.

A sütőipari szabályrendelet módosítása.

A Budapesti kávéipartársulat e tárgyban f. évi május hó 15-én a következő előterjesztést intézte a székesfőváros tanácsához:

A sütőipar gyakorlásáról szóló 607/1907. kgysz. szabályrendelet 26. §-a, mely szerint az elárúsító helyiségekben — és így a kávéházakban is — a péksüteményt akként kell kiszolgálni, hogy annak a fogyasztó részéről való érintése és összeropogtatása ki legyen zárva és a fogyasztóknak csak annyi darab süteményt szabad adni, ahányat rendel — a folyó 1908. évi április hó 1-én lépett csak életbe, de már az azóta lefektet, aránylag rövid idő alatt is bebizonyult, hogy az a rendelkezés a gyakorlati életben nem vált be és hogy a kávésipar, nemkülönben a nagyközönség érdekeinek szempontjából föltötte káros és célszerűtlen.

Az alábbiakban röviden összefoglalva a tekintetes tanács elé óhajtuk terjeszteni azokat az indokokat, amelyekkel azt az állításunkat támogatni kívánjuk és amelyek alapján a szabályrendelet módosítását tisztelettel kérelmezzük.

I. A szobánforgó rendelkezés első sorban kétség-telenül közegészségi czélokát kíván szolgálni. A közegészség érdekeit mi teljes mértékben méltányoljuk és talán szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy tagjaink üzletei, közegészségi és köztisztasági szempontokból nemcsak hogy kifogásokra nem adnak alkalmat, de bátran kiállhatják a versenyét bármely külföldi város hasonló üzleteivel. Ha tehát a közegészség — előttünk is rendkívül fontos — érdekeit kell szolgálni: ebben a tekintetben készek vagyunk még anyagi áldozatokra is. Amde — amint jeleztük — a szabályrendelet hivatkozott intézkedése nem éri el ezt a czélt. A sütemény ugyanis, mire a kávéházi vendég elé kerül, már négy vagy öt kézen megy keresztül. A tészának nyers állapotban való kezeléséről nem szólva, a kályhából kikerülő kész süteményt a sütősegéd veszi a kezébe, azután az osztályozó állapítja meg — darabonként olvasva és különválasztva a különböző minőségű és alaku süteményeket — az aznapi termelés eredményét. Következik az ugynevezett „beolvasás”: a süteménynek darabonként (megfogva) való számlálása az egyes viszontelárusító részére. Az ily módon „beolvasott” süteményt a vevő — a kávéházakban rendszerint egy alkalmazott — darabonként számlálva átveszi, egy és ugyanez az egyén, de esetleg két, sőt sokszor három egyben az egyes kis kosarakba szétosztja az átvett nagyobb mennyiséget. Ha már most a régi rendszer szerint egy egész kosár sütemény került egy-egy vendég elé, bizony előfordult szórványosan, hogy egyik-másik vendég két vagy három darab süteményt megfogott és megropogtatott, hogy végül a negyediket válassza.

Nézünk ezzel szemben azt a változtatást, amelyet az új rend teremtett. A leirt procedura teljesen érvényben marad egészen addig, amíg a sütemény a vendég elé kerül. A változás csak annyi, hogy a vendégnek nem áll módjában három-négy darab süteményt megropogtatni, de azért a sütemény megfogásainak száma nem kevesbedett, mert megfogja azt az a pinczér, aki a vendéget kiszolgálja, amidőn a süteményt a kosárból a tálcára helyezi. Tehát a ragadós betegségek terjesztésének lehetősége, ha eddig egyáltalán főnforgott, főnforgó ezentul is.

Állítjuk és valljuk azonban, hogy a kávéházi sütemény közvetítésével még soha senki nem kapott ragadós betegséget és alig hisszük, hogy ennek ellenkezőjére bárki is bizonyítékokat tudna szolgáltatni. Ezek szerint tehát a szóbanforgó intézkedés a közegészség érdekeit nem szolgálja, illetve a cél elérésére nem alkalmas.

II. Állítjuk továbbá, hogy a szabályrendelet, legalább mostani alakjában, végre sem hajtható. A kávéházi vendégnek továbbra is módjában áll négy-öt darab süteményt megrendelni, esetleg minden egyes darabot megfogni és végül egy vagy két darabot elfogyasztva, a többit otthagyni. Ily esetben a pinczér egyszerűen visszaviszi a megmaradt süteményt és más vendégnek szolgálja fel, mert ezt a szabályrendelet nem tiltja. De ha tiltán is, melyik hatóság közeg fogja az ilyen cselekmények elkövetőit ellenőrizni?

III. A szabályrendelet megnehezíti, sok helyütt lehetetlenné teszi a kiszolgálást és ezzel ok nélkül károsítja tagjainkat. Nagyforgalmu üzletekben a pinczérnek sokszor ót-hat különféle rendelést kell átvennie és ha ehhez még ugyanannyiféle sütemény megrendelése is járul, a pinczér nem képes feladatának megfelelni. Végre is nem lehet kívánni, hogy egy erős testi munkával különben is túlságosan igénybe vett egyszerű munkás olyan szellemi munkát végezzen, amilyenre nagyobb képzettségű ember sem képes.

IV. A szabályrendeletnek többször hivatkozott intézkedése még azért is sérelmes, mert egyoldalú rendelkezésével majdnem kizárólag tagjainkat sújtja.

Az élelmiszereknek a vásárló és fogyasztó közönség részéről való érintése az egész vonalon lehetséges: a vásárcsarnokban, a mézárósnál, a hentesnél, a csemegésnél, a fűszeresnél, a cukrásznál, mindenütt úgy vannak elhelyezve az áruk, hogy a vásárló közönségnek jogában és módjában áll minden egyes darabot megfogni, a neki tetszőt kiválasztani. Ha tehát a fertőző betegségek az élelmiszerek érintése útján tényleg terjeszthetők, ezer meg ezer lehetősége áll be ennek napról-napra az említett üzletekben. Miért választották ki tehát a sok százféle üzlet közül éppen a kávéházakat és a sok ezerféle élelmiszer közül éppen a péksüteményeket? Alig hisszük, hogy bővebb bizonyításra azonban szorulna, hogy a kávéházakban megforduló uri közönségnek a keze legalább is olyan tiszta, mint a vásárcsarnokban, vagy a hentesnél bevásárló szakácsnéknak. Valameddig tehát a közegészségügyi hatóság az egész vonalon nem hozza be azt a rendszert, addig azt egyoldalú intézkedésnek kell tartanunk és addig teljes mértékben jogosult tagjainknak az a törekvése, hogy az hatályon kívül helyezzessék.

Az előadottak szerint a szóbanforgó szabályrendeleti intézkedés a közegészség érdekeinek megóvására nem alkalmas, a kávésiparra és ezen ipar munkásaira nézve káros, a fogyasztó közönségre nézve pedig kellemtelen és minthogy a sütőipar szempontjából sem bir jelentőséggel: nem lehet akadályja annak, hogy hatályon kívül helyezzessék és a sütemény felszolgálása tekintetében a régi rend visszaállíttassék.

Elsősorban tisztelettel arra kérjük tehát a tekintetes tanácsot, hogy a szabályrendelet szóbanforgó intézkedésének eltörlése iránt a közgyűlésnek előterjesztést tenni méltóztatassék.

Amennyiben azonban a régi rend visszaállítását megengedhetőnek találni nem méltóztatnák, az estre a §-nak módosítását kérjük oly értelemben, hogy a fo-

gyasztó közönséget az üzlettulajdonos (vendéglős, kávé, kávémérő stb.) alkalmas módon (táblákon vagy az asztalokra, gyufatartókra, kosarakra helyezendő lapokon) figyelmeztetni köteles, hogy a sütemény megfogódása és megpogogatása tilos.

Természetes, hogy ez a megoldás csak megfelelő szankciók mellett alkalmas a cél elérésére. Evégből az a további rendelkezés volna a szabályrendeletbe felveendő, hogy a figyelmeztető tábla tényleges alkalmazásáért az üzlettulajdonos kihágási büntető uton felelős. Viszont azonban felelős kell hogy legyenek a fogyasztók a tilalom megtartásáért, mert száz meg száz idegen és ismeretlen ember szándékos vagy gondatlan cselekményéért egy embert (az üzlettulajdonost) felelőssé tenni nem lehet. Ki kellene tehát továbbá mondani, hogy az a fogyasztó, aki a szabályszerű figyelmeztető tábla alkalmazása esetén is megfogdossa és megpogogatja a süteményt, azért a cselekményért kihágási uton és saját személyében tartozik felelősséggel.

Tisztelettel kérjük a tekintetes tanácsot, hogy ezt az előterjesztésünket tárgyalás alá venni és javaslatunkat a törvényhatóság tek. közgyűlése előtt pártolni méltóztatassék.

A tűzlegény.*

A nomádéletét élő budapesti ember, agglegény vagy családapa, ha mostanság a megszokott törzskávéházában arra az öltrete vetemedik, hogy egy adag sonka, pár szelet szalámi vagy tormás virsli segédelmével verje el az éhét, ugyan jól megjárja.

Ennivalót, mely a diszno természeti áldásának s a hentesi tudomány vagy művészet szövetségéből származik, körülbelül egy hete nem szolgáltatnak ki a legdéledgettebb törzsvendégnek sem Budapest kávéházaiban.

Jön a pinczér, a fizető, a gazda s zavart mosollyal dörzsöli a kezét, hogy ő mennyire sajnálja, róstei, de nem tehet róla, mert ezek az élvezeti czikkek felsőbb tilalom alá vannak helyezve, nem a rendőrség, sőt a tisztí főorvos, nem is a belügyminiszter, hanem a kávéházi konyha korlátlan kényura, a *tűzlegény* által.

Hej, a tűzlegény nagy ur a maga spórherdjén. Ezen a tűzhelyen csak az főzhető meg, amire ő ráadja jóakaratu placet-jét. S éhen pusztultat az egész vendégsereg, ha a tűzlegény átkot mond a husnemű fogyasztási czikkekre, mert ugyan senkinek sincs bátorsága a kávéházi hierarchiában, hogy azokat bárki emberfiának is kiszolgálja.

Szeretném látni *Boda* Dezső főkapitányt, amint a Hangliban vagy a Chicagó-kávéházban hetyke maga elbztában rendel egy pár bécsit tormával, Várja, várja, csak nem jön, míg végre rájön a helybeli rend legfőbb öre, hogy hiába lesi szemlődőkének egyetlen rándulását ezer, meg ezer rendőr, gyalog és lóháton, nincs annyi

* E cikket, mely a „*Pesti Hírlap*“ 1908. évi május 26-diki számában vezető helyen jelent meg, nemcsak közérdeki voltánál fogva közöljük egész terjedelmében, hanem annak bizonyosságul is, hogy a *vendéglős- és kávéipari munkások terrorizmusa immár a nagyközönség türelmét is kimerítette*. Ez a tény, valamint a budapesti kávéipartársulat május hó 26-dikán tartott rendkívüli közgyűlésén elhangzott nyilatkozatok gondolkodóba ejthetnek munkásaink higgadtan gondolkozó elemeitafelett, vajjon *meddig mehetnek el még a kollektív munkaszervezőkben biztosított vívmányaik kockáztatásában?* A szerk.

Kávéházak, vendéglők teljes
diszítését, szobrász, rábitz-
munkáit elvállalja

RÁKOS MANÓ
= szobrász

Budapest, VII., Bálint-utca 9.,
saját ház. — Telefon 75—60.

Műkő vázák dús választékban.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

hatalma, hogy megtörhesse egy egyszerű tűzlegény kimonodott akaratát.

Mert a dolgok ezen állapotában a tűzlegény többé nem egy egyszerű, sőt alárendelt munkás, hanem egy rettentő fogalom, maga a megtestesített *terreur*.

A virsli-bojoktnak regénye im ez. A husvágóiparban kiüthött az elkeseredett bérharcz. A henteslegények sztrájkba álltak, a mesterek megbicsakolták magukat s szaporán gondoskodtak sztrájkötörő munkaerőről. Hogy lehessen már most mégis fogantatni a sztrájkjognak? A legérzékenyebb részén kell megtámadni az elbizott töké, a *fogyasztás*.

Hiába gyártják a pohos mesterek mérföldszámra a debreczenit, ha nincs, aki vásárolja, csak nem mennek az erőködésükkel semmire.

Erre való a szervezett munkások szolidaritása. Segítség, testvérek, se magunk ne együnk hentesárut, se másokkal ne engedjünk vétetini, valameddig igaz ügyünk győzelemre nem jut.

Formális rémuralom a következménye ennek a fogantatos véskiáltásnak. Vadidegen emberek, ismeretlen tömegek állják a külvárosi hentesboltok ajtaját, hogy megakadályozzák a vevők bemenetelét.

Pedig a hentesbolt a szegény ember vásárcsarnoka, onnét veszi be legizesebb és legolcsóbb táplálékát s a garas ára friss tőpörtyű a legkedvesebb deliciaja száz, meg százezer budapesti proletárnak.

A *terreur* zord önkényeseti elébe állnak a szegény embernek, asszonyoknak, gyerekeknek s bizony az éjszaka árnyékában gyilkos lövések is dörögnek el, ártatlan vér ömlik az utca kövezetére, a szent, a könyörtelen testvériség nevében.

A vagyonosabb társadalmi rétegeket, mondjuk, csak a válogatos nyinczkezés kielégítésében korlátozza az a hires, hatalmas tűzlegény, ami elvégre nem valami életbevágó, komoly eset. De mégis olyan mérvű, módú, erőszakos, önkényes elkobzása az egyéni szabadságnak, hogy azt civilizálját, rendezett viszonyok közt élő, szabad államban szó nélkül eltűnni nem lehet.

Mi vagyunk az elsők, akik őszinte hittel, erős meggyőződéssel támogatjuk a munkások minden jogos, igaz, méltányos törekvését s a magunk tehetségéhez mérten igyekszünk jónak vallott ügyüknek önzetlen szolgálatára állni: csakhogy ahoz se mi, se senki józan emberfia becsülettel hozzá nem járulhat, hogy normális közállapotok, zavartalan béke kárpette a társadalom egyik osztálya egyszerre, ötletszerűen, nyílt háborút üzenjen a többinek s azt a háború összes sanjargatásával, véres rémitéseivel és kiéheztetési taktikájával győzelemre, vagy vereségre le is folytassa.

Nem helyes, nem egészséges állapota az a közügyeknek, hogy a mindennapi életrendet intőző legfőbb hatalom fénylő polczán a kávéházi tűzlegény trónoljon.

Bizonyára ebben az eddigelé kevésbé ismert és méltányolt foglalkozási ágban is akadnak fölös számmal jóvaló, talentumos férfiak, de arról az egyről nem volna szabad még az időleges mindenhatóság mámorában sem megfeledkezniök: hogy az ő hivatásuk a tűznél kávé melegíteni, nem pedig a társadalom békés hajlékainak mostanában amegy is gyűlköny tetőin beláthatatlan pusztítású tűzvész gerjesztieni.

Émlékeztetjük mindazokat, akiket illet, hogy a sztrájknak a közönség *gyomra* ellen szegezett terrorizmusa épen nálunk már vagy egyszer épen a támadókra nézve bizonyít végzetes hatásúnak.

A pár év előtt szomoruan letört *vasutas sztrájk* esete a legvilágosabb intő példa.

Ötvenez, nagyrészt intelligens sztrájkoló kényeszerűlt kényre-kedvre megadni magát az öntudatos, energikus kormányhatalom előtt: mert a mindennapi ellátásában megszorított fővárosi közönség már-már a *lynch-justicé* emlegette a terroristák ellen.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

A „Budapesti Kávés-Ipartársulat” közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Budapest, 1908. évi május hó 11-dik napján, a budapesti kávéipartársulat választmányának üléséről.

Jelen voltak: Némai Antal elnök, Harkai Mór tiszteletbeli alelnök, Berger Leó alelnök, Holstein Zsigmond pénztáros, Gruber Károly ellenőr, Grüneck Gusztáv, Kallós Márkus, Szeiffert Antal, Weingruber Ignác választmányi tagok, Upor József felügyelő-bizottsági tag, Dr. Kemény Géza titkár.

55. Elnök az ülés délután 4^{1/4} órakor megnyitván, örömmel jelenti, hogy az előző ülésen kiküldött bizottság sikeresen járt el, amennyiben kieszközölte, hogy *Berger Leó* alelnök az egyhangulag megnyilvánult óhajtsáknak engedve, *állását továbbra is megtartja*; bejelenti továbbá, hogy *Bodó Adolf* választmányi tag távolmaradását kimentette; az előző ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Gruber Károly és Kallós Márkus urakat kéri fel.

56. Az 1908. évi április hó 13-án tartott ülés jegyzőkönyve felolvastatván, észrevétel nélkül hitelesítettet.

57. Titkár jelenti, hogy az elnökség új tagokul felvette az I. fizetési osztályba Thein Ernő üzletvezetőt, Szatmári Mester Károly, Garnauf Gyula és Hódosi Adolf kávécsokát; hogy továbbá üzletüket megszüntették és kiléptek: Neuwelt Samu, Kirschner János és Kaiser Dávid. — Tudomásul vétetik.

58. Elnök jelenti, hogy az új szabályrendelet elintézését a kereskedelmiügyi miniszteriumban és a kereskedelmi- és ipari kamaránál, ahová a miniszterium az ügyet véleményezőző végett kiadta, személyesen megürgette és alapos remény van arra, hogy a szabályrendelet jóváhagyva már néhány hét múlva a fővároszhoz leérkezik. — Köszönettel tudomásul vétetik.

59. Titkár jelenti, hogy a segélyalapra pártoló tagsági díj címzém befolyt a magyar gázzizófény részvénytársaságtól 200 K, François Lajos és társa cztől és a Piatnik Nándor és fia cztől 50—50 K, a légszész-társulat pedig 80 K 52 fillér adományt küldött. — Köszönettel vétetik tudomásul.

60. Titkár jelentése, mely szerint Hoffmann Somától a pártoló tagsági díj nem hajtható be, tudomásul szolgált.

61. Elnök bemutatja a sitemény felszolgálási ügyében a főváros tanácsához intézendő kérvény tervezetét. — A választmány hozzájárul a tervezethez és megbizja az elnököt, hogy a kérvényt adja be. Egyben megkeresi a választmány a budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatát, hogy a szabályrendelet módosítását szintén szorgalmazza.

62. Elnök jelenti, hogy a főpincérek 11 tagu végrehajtó-bizottsága az előző ülésen tárgyal emlékiratot mintegy 100 főpincér eredeti aláírásával ellátva újra benyújtotta; a kávésegédek szakszervelete pedig a hozzá intézett átiratra azt válaszolta, hogy a mozgalomért a felelősséget nem vállalja, de felelős azért, hogy a szerződés pontosan betartassék. A választmány egyhangulag kimondja, hogy a jelen ügyben a folyó 1908. évi április hó 13-án tartott ülésben hozott határozatot egész terjedelmében fentartja és ismételten is kijelenti, hogy a kávésegédek munkaviszonyait illetőleg kizárólag a kávésegédek szakszerveletével bocsátkozhatónk tárgyalásba; a jelen esetben azonban semmiféle tárgyalásnak nem lehet helye, mert az összes kávésegédek és fizezőpincérek munkaviszonyait kollektív szerződéssel vannak rendezve, ez a szerződés pedig a 12. pontja szerint nem módosítható. — A választmány annak hangsúlyozása mellett, hogy az *ipartársulat a szerződésnek a legpontosabban betartásához ragaszkodik*, fölkeri a szakszerveletet, hogy *tagjait a szerződés önkényes megszegésétől visszatartani* sziveskedjék, mert az esetleges következményekért csakis a szakszervelettel, mint szerződés felet, teheti felelőssé. Már ezuttal is kijelenti a választmány, hogy a főpincéreknek a kollektív szerződésbe ütköző eljárását a *szakszervezeti tandcsnak tudomására hozza*.

63. Elnök bejelenti, hogy a Szegeden tartott országos munkaadó kongresszuson az ipartársulat képviselőtében Gárdonyi József és Bodó Adolf választmányi tagok vettek részt. A neve-

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

zettek eljárásokról részletesebb jelentést még tettek és minthogy a mai ülésen nem jelentek meg, javasolja, hogy a tárgy a mai napirendről levételessék. — Elfogadták.

64. Elnök jelenti, hogy alakulóban van a budapesti ipari-és kereskedelmi munkaadók szövetsége; ebben a kérdésben az építőiparosok szövetségének kezdeményezésére a folyó hó 8-án már értekezlet is tartott, amely értekezleten az elnök, Berger Leó alelnök és Weingruber Ignác választmányi tag az ipartársulat képviselőletében megjelentek. Az értekezlet a további teendők előkészítésére bizottságot küldött ki. — A választmány az elnök eljárását helyeselve, a jelentést tudomásul veszi és megbizta az elnökséget, hogy az ügynek fejlődését figyelemmel kísérve, az esetleges intézkedésekre nézve idejekorán tegyen előterjesztést.

Egyéb tárgy hiányában elnök az ülést este 1/27 órakor berekeszti.

Kmf.

Kemény s. k.,
titkár:

Némai s. k.,
elnök.

A „Debreczeni szállodások, vendéglősök, kávécsok és korcsmárosok ipartársulata“ közleményei.

Jegyzőkönyv.

Mely felvettett a „Debreczeni szállodások, vendéglősök, kávécsok és korcsmárosok ipartársulata“ tagjainak, a debreczeni pinczéri kar tagjainak 1908. évi május 15-én tartott közös értekezletéről.

1. Hauer Bertalan elnök jelenti, hogy az orsz. vendéglős szövetség, valamint az orsz. pinczér nyugdíj-egylet 1908. évi közgyűlésüket Debreczenben tartják meg és pedig szeptember hó 14., 15. és 16. napjain.

Örvendetesen tudomásul vétetvén, a vendéglős kongresszust előkészítő bizottság elnökévé Hauer Bertalan, alelnökévé Törő Imre választatnak meg. Pénztáros Márkus Jenő, ellenőr Rosenberg Simon, titkárak Szathmáry Zoltán és dr. Weinberger Sándor jogtanácsos. A rendező-bizottság tagjait az ipartársulat választmányának és felügyelő-bizottságának összes tagjai megválasztatták. A pinczéri karból alakított fogadó-bizottság elnökei Lefler Károly és Haas Rezső lettek.

2. Elnök javaslatára ezután határozott, hogy a kongresszus költségeihez minden ipartársulati tag 20 koronával járul hozzá. A városi segély iránt ügyész a kérvényt a városi tanácshoz már beterjesztette.

3. Elnök jelenti, hogy a kongresszus védnökségét méltóságos Veszprémi Zoltán főispán és nagyságos Kovács József polgármester elfogadták.

4. Az előkészítés munkálataira augusztus 15-től a kongresszus napjáig a Dréher-szállodában állandó iroda tartatik fenn.

Szathmáry s. k.,
titkár.

Hauer Bertalan s. k.,
elnök.

Dr. Weinberger s. k.
jogtanácsos.

KÖZGAZDASÁG. IPAR. KERESKEDELEM.

Az új bortörvény-javaslat.

Ausztria példáját utánözva, sőt az osztrák és magyar kormány közt létrejött kiegyezés alapján Darányi Ignác földművelési miniszter elkészítette az új bortörvény-javaslatot s azt a május 21-én megkezdődött ankét elé terjesztette. Az ankétben az érdekeltektől miniszteriumok képviselőin kívül bortermelők, borkereskedők és vegyeszek vettek részt. Az ankétnek bemutatott törvényjavaslatot, tekintettel arra, hogy iparunka rendkívüli fontossággal bír, lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük. A törvényjavaslat lényege a következő: A szesz használata csak az oszkerü pinczekezelésnél elismert eljárások korlátai közt, pl. hordók vagy palaczkok tisztítására, borderítók szerek előkészítésére stb. engedtetik meg, ellenben tisztán a bor szeszartalmának emelése végett a borba szeszt adni tilos. A cukrozás csak a mustnál, csak hatósági engedéllyel s csak oly célból lesz megengedve, hogy kedvezőtlen időjárás miatt ne emérett szőlő mustjának cukortartalma legfeljebb annyira legyen emelhető, mint a normális években lenni szokott. Törkölybort csak házi szükségletre lesz szabad készíteniük. A törkölybor fogalomba hozatala tilos. A mazsolaszőlő használatát a javaslat teljesen eltávolítja a borkezelésnél.

Fontos intézkedések fétetnek a tokaji borok érdekében. A tokaji borvidék zárt területé alakították. Oda más bort csak a helyi fogyasztás céljaira szabad bevinni és tilos kivinni onnan olyan bort, amely nem a tokaji borvidékből származik. A földművelésügyi miniszter külön megbízottakat fog küldeni a bortörvény rendelkezéseinek ellenőrzésére és a pinczevizsgálatok foganatosítására. A borkereskedők kötelesek lesznek a miniszterium által kiadandó mintának megfelelő „borkönyvet“ vezetni s azt a borbiztosnak bármikor bemutatni.

A törvényjavaslat megismertetése után igen élénk vita fejlődött ki, melyben a jelen voltak majdnem mindenike részt vett. A vita főtárgyát a szeszezés és cukrozás meg- vagy nem engedése, a szoffler, esetleg más ártalmatlan színezők szerek használatának rendeleti uton való engedélyezése, a „borkönyv“ kötelező kezelésének mellőzése képezte.

Országos kiállítás Aradon. Az aradi kereskedelmi és iparkamara mozgalmat indított, hogy 1911-ben Aradon országos mezőgazdasági, ipari és művészeti kiállítás rendeztessek.

A magyar cognacipar veszedelme. A Magyar Gyár-iparosok Országos Szövetségének cognacipari szakosztálya nemrég foglalkozott azzal a helyzettel, amelyet Magyarországnak a madridi iparjogvédelmi egyezményhez való hozzájárulása teremthet, ha a francia kormány megmarad az egyezménynek mostani értelmezése mellett. Új kiegyezési törvényünk értelmében Magyarország önállóan hozzájárulhat az iparjogvédelmi nemzetközi egyezményekhez s azért tisztán saját gazdasági érdekeink szerint határozhatunk; ebből a szempontból támadnak épen súlyos aggályok azon értelmezés ellen, melyet a francia kormány most a madridi konvenczióknak akar adni. Nevezetesen a helyi elnevezés nemzetközi védelmét Franciaország most úgy akarja értelmezni, hogy a nemzetközi egyezmény az összes külföldi cognacipar ellen használtassék fel, kimondatván, hogy „Cognac“ név alatt az a borpárlat szerepelhet, mely Cognac város környékén, illetőleg a Charante völgyében készült. Midőn ily törekvással találkozunk a francia kormány részéről, akkor kétségtelen, hogy az említett I. madridi konvenczióhoz csak akkor járulhat hozzá Magyarország, ha az említett cikknek ez a veszélyes magyarázat nem adatik, mert ez a magyarázat egyrészt a nemzetközi egyezmény igaz értelmébe ütközik, másrészt pedig egyik legfontosabb iparágunka nézve méltánytalan eltiprását jelentene. Cognaciparunk nemcsak önmagából fejlődött nagygyá s igen nehéz

Arad-Hegyaljai borok

Ransburg M. és Fia bortermelők
Arad.

Magyarádi és Mokrai fehér, Ménesi vörös
és Aszu-borok hordóban és palaczkokban.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA

V. KER., DEÁK FERENCZ ÉS BÉCSI-UTCZA SARKÁN.

VENDÉGLŐ-, SZÁLLODA-, INTÉZET- ÉS
FÜRDŐBERENDEZÉSEK
RSZTALNEMŰEK, FEHÉRNEMŰEK
SZŐNYEGEK

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

küzdelmet folytat épen az utóbbi időben a külföldi versenyyel, hanem egyttal oly iparágakról van szó, mely legkövetlenebbül támaszkodik a magyar mezőgazdaságra. Mióta szőlőink rekonsztruáltattak, az egész magyar szőlőtermelés termékeinek válságos árcsökkenését s a befektetéseknél kiszámíthatatlan elértéktelenedését vonná magával a bor értékesítésének és feldolgozásának megfojtása: már pedig cognaciparunk létének megakadályozása ezt jelentené. Míhelyst csak a francia gyáraknak szabad a „cognac” szót használniok, de nem nevezhetik így termékeiket a más országokban felállított gyárak, tehát a magyar gyárak sem, akkor teljesen elvesztett az a nehéz munka, amellyel sikerült a magyar cognacot a közönségbe bevezetni s legalább is igen meg fog csappanni cognactermelésünk s a cognacgyáraknak borforgaztatása. Ezért a magyar cognacgyárak a Gyáriparosok Országos Szövetsége útján azzal a kéressel fordultak a kormányhoz, hogy Magyarország a párisi nemzetközi iparjogvédelmi unióhoz hozzájárulván, az első madridi konvenczióhoz csakis abban az esetben csatlakozzék, ha a cognacgyártás tekintetében a francia kormány álláspontja reánk ki nem terjesztetik.

TÖRVÉNYEK. RENDELETEK.

Törvényjavaslat

a borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról.

(Előadói tervezet.)

I. fejezet.

Általános rendelkezések.

1. §. Bor elnevezés alatt az a szeszes ital értendő, amely kizárólag a szőlő levéből (szőlőmustból) erjesztés útján állítottatól.

2. §. Az okszerű pinczekezelés szempontjából szükséges eljárások alkalmazása — ideértve a hibás bor vagy must helyreállítására vonatkozó eljárásokat is — amennyiben ez hamisítási vagy a közönség megtévesztésére irányuló cselekedet nélkül történik s amennyiben ezáltal az egészségre ártalmas anyagok nem kerülnek a borba — a jelen törvény korlátai közt meg engedve.

Nevezetesen meg van engedve:

a) a must sűrítése befőzés által;

b) a must czukrozása, a tokaji borvidéken termett must kivételével (16. §.) és csakis a 4. §-ban megállapított korlátok közt;

c) a must és a bor kénezése tiszta kénnel;

d) a must, valamint a bor savtalanítása tiszta szénsavas mézszel;

e) a bor derítése a következő derítőszerekkel: vízahólyag, zselatin, csersav, tojásfehérje, tej, kazein, spanyolföld és kaolin;

f) égetett cukor (karamel) használata a must vagy a bor színének javítása végett;

g) a must vagy a bor szintelenítése tiszta csontszénrel vagy faszénrel;

h) a bor felrészítése tiszta szénsavval;

i) élesztő használata a musthoz vagy a borhoz, áterjesztés céljából;

j) ürmősbor készítése ürmönek s az ürmősboroknál szokásos más fűszereknek felhasználásával;

k) a mustnak vagy a bornak valamely más bor törkölyére vagy seprőjére való felöntése, zamatosítás vagy áterjesztés céljából, a tokaji borvidékek néve a 19. §-ban foglalt korlátozással

l) a must, valamint a bor fejtése, szűrése, hevítése (pasztörözése) s általában a must vagy a bor tartóssá tételére szolgáló minden olyan művelet, melylyel idegen anyagok nem jutnak a mustba, illetőleg a borba;

m) a háziasítás vagy összevegyítés, úgy azonban, hogy a bort és a szőlőmustot csak borral vagy szőlőmusttal szabad összeháziasítani. A tokaji borvidék borainak összeháziasítására néve a 18. §-ban megállapított kivétel rendelkezés az irányadó. Bort vagy szőlőmustot törkölyborral (csigerral, lörével) vagy

gyümölcsborral, illetőleg ezeknek mustjával összeháziasítani (összevegyíteni) tilos.

3. §. A szesz használata csak az okszerű pinczekezelésnél elismert eljárások korlátai közt (például hordók vagy palackok tisztítására, bizonyos borderítő szerek előkészítésére, megvírágozott bor kezelésére stb.) engedetik meg.

E célra csak legalább 95/0-os raffinált szeszt szabad használni és ezt is csak olyan mértékben, hogy ez uton 1 térfogatszázaléknál több alkohol ne kerüljön a borba. Ellenben tisztán csak a bor szesztartalmának emelése végett a borhoz szeszt adni tilos.

4. §. Czukrozásnak csak a mustnál (2. §. b) pont) s ennél is csak előzetesen kikért hatósági engedély és a rendeleti uton megállapított feltételek és ellenőrzési rendszabályok mellett s kizárólag oly célból és oly mértékig van helye, hogy a kedvezőtlen éjáratok természetnek mustjában a túlságosan alacsony czukortartalom legfeljebb annyira legyen felemelhető, amennyi az adott viszonyok között normális években lenni szokott. Egy hektoliter mustba azonban 4 kilogrammnál több czukrot adni tilos.

Az engedély megadására első fokban a törvényhatóság első tisztviselője (alispán vagy polgármester), Horvát-Szlovonországonban a megyei hatóság, illetőleg a városi törvényhatóság polgármestere illetékes, aki ez ügyben hozott határozatát egyidejűleg az illetékes borellenőrző bizottsággal (61. §.) is tartozik közölni.

Az elsőfoku határozat ellen mind az engedélyt kérő félnek mind a borellenőrző bizottságnak 3 nap alatt felebbezési joga van a földmivélségi miniszterhez, illetve Horvát-Szlovonországonban a horvát-szlovon-dalmátországi bánhoz, akik végérvényesen határoznak.

A must czukrozására csakis finomított répa- vagy nád-cukor használható. Másféle cukorneműeknek, pl. keményítő-cukornak (szőlőcukornak, burgonyacukornak), invertcukornak, vízben feloldott cukornak, czukorszórpnak stb. használata tilos.

5. §. Olyan bort vagy mustot, amely czukrozva van, tilos „természetes”, „valódi” vagy más olyan jelzővel jelölni meg, amely azon vélelem keltésére lehet alkalmas, mintha a czukrozás nem történt volna meg.

6. §. A 2. és a 4. § szerint megengedett anyagokon kívül bármiféle más anyagot tilos a must vagy a bor készítéséhez vagy kezeléséhez használni.

Ilyen tilos anyagok például: a víz, mazsolaszőlő, száritott gyümölcs (füge, szentjánoskenyér stb.) vagy más czukortartalom növény és növényrészek, ugyszintén ezeknek kivonatai vagy főzetei, édesítő anyagok (saccharin, dulcin stb.), gliczerin, tamarinda s mindenféle tamarinda-kémszítványok, mézga s a vonatanyagartalom növelésére alkalmas más anyagok, szalicilsav, borkősav, másféle savak, vagy savtartalom anyagok, kátrányfestékek s más növényi vagy ásványi festőanyagok, zamatosító és szagosító anyagok vagy kivonatok, esszenciák, mesterséges mustanyagok, alumíniumsók (timsó stb.), konyhasó, bárium, stroncium és magnéziumvegyületek, gipsz, bórsav, borax, formaldehid, fluorvegyületek vagy olyan keverékek, amelyekben az itt felsorolt anyagok valamelyike van, ugyszintén a konyakfőzésre használt bor maradványai (bormoslék).

7. §. Azokra a gyógyászati célra szolgáló gyógyborokra néve, melyek gyógyszerterakban vagy gyógyáru-üzletekben árusítottak, ezen törvény rendelkezései annyiban módosulnak, hogy ezek a gyógyborok, az e törvényben megengedett anyagokon kívül, még az illető bor gyógyhatását biztosító s közegészségügyi szempontból kifogás alá nem eső egyéb anyagokat is tartalmazhatnak.

Egyebekben azonban e törvény rendelkezései a gyógyborokra is alkalmazandók.

(Folytatása következik.)

Meleg ételek kávéházi felszolgálata.

(A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 11870/906. sz. határozata.)

Budapest székesfőváros tanácsának. — Ifj. Roith György és Holczer József budapesti lakosok ellen heti piaczon jogosulatlan kávéárusítás miatt indított iparkihágási ügyben a székes-

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

főváros tanácsa részéről 1905. évi november 25-én 182145—905. I. ü. o. szám alatt hozott s az elsőfoku iparhatósági ítélettel egybehangzó másodfoku ítéletet, mely vádlottakat az 1884: XVII. t.-cz. 4. §-ba ütköző kihágás miatt ugyanezen törvény 156. §. a) pontja alapján 5—5 korona pénzbüntetéssel, illetve behajthatatlanság esetében megfelelő elzárással bünteti, a marasztaltak részéről törvényes határidőben bejelentett és Holczer József részéről írásban is indokolt felelősségét következtében felülvizsgálat alá vettem, ennek eredményéhez képest az idézett másodfoku iparhatósági ítéletet megváltoztatom és vádlottakat a terhükre rótt kihágás vádjá és következményeinek terhe alól felmentem. Felmentendők voltak vádlottak a terhükre rótt kihágás vádjá és következményeinek terhe alól, mert nevezetteknek, kiknek egyike az iratok szerint vendéglős, másik a kifőzési üzletet is folytató korcsmáros iparos, a tárgyalási iratok szerint kiderített abban az eljárásban, hogy a Martinovics-téren, hol üzletük van, a piaci árusoknak rendelésére reggeli kávét szolgáltatnak, illetve küldenek ki, a kávéházi vagy a kávémérési ipar jogosulatlan gyakorlásának ismérvei meg nem állapíthatók. A vendéglői és kávéházi iparok üzletköre között ugyanis a kiszolgáltatót étel- és italneműek tekintetében a fennálló jogszabályok alapján szoros határvonalat vonni nem lehet. Ez iparok üzletköre sem az ipartörvényben, sem az ezen iparok gyakorlása tárgyában az ipartörvény alapján a székesfőváros törvényhatósága által alkotott szabályrendeletben szorosan megállapítva nincsen, különösen nem található törvény és tilalom arra nézve, hogy vendéglősök kávéházi italokat, és viszont kávéházutalajdonosok a kávéházi italokon kívül hideg vagy meleg ételeket vendégeiknek ki ne szolgáltatassanak. Így csak a gyakorlat és az üzleti szokások és ezen kívül a fogyasztó közönség igényei azok, melynek alapján ez idő szerint az említett üzletek különös ismérvei felállíthatók. Ezek az ismérvek pedig, melyeket közelebbről körülírni nem is szükséges, első sorban csak külsőek és az egyik üzletágnál ételeknek és italoknak vendéglőszerűleg, a másik üzletágnál pedig kávéházi italoknak és hideg vagy meleg ételeknek kávéházszzerűleg való kiszolgáltatásánál feltétlen követelmény, hogy az egyik üzletág a másik üzletág készítményeinek előállításával és kiszolgáltatásával csak mellékesen foglalkozzék, ebből azonban abszolút tilalom bizonyos ételek vagy italok tekintetében egyik üzletágra nézve sem állítható fel és így a vendéglős iparos nem lépi át az iparüzési jogosultságot azzal, ha vendéglői üzletében kávéházi italokat készít és azt vendégeinek kiszolgáltatja és viszont a kávéházutalajdonos is szokásos és jogos üzletkörében marad, ha kávéházi üzletében vendégeinek vendéglői berendezés nélkül kívánatra hideg vagy meleg ételt ad. Alkalmazva a jogszabályt a fennförgő esetre, vádlottak azzal, hogy üzletükből rendelésre kávét szolgáltatottak ki, vendéglői, illetve kifőzési üzletük üzletkörét nem lépték túl és így őket a kávéházi vagy kávémérési ipar jogtalan gyakorlásának vádjá és következményei alól fel kellett menteni. A folyó évi január hó 31-én 17216. sz. alatt kelt felterjesztésével bemutatott ügyiratokat megfelelő további eljárás végett lekládom.

Budapest, 1906. évi márczius 12-én.

A miniszter megbízásából:
Téglássy s. k., miniszteri tanácsos.

LITCKE
„CASINO” pezsgő

külön töltés

Budapesti főraktár:

IV., Szép-utca 3. sz.

Telefon: 10—85.

Telefon: 10—85.

Ifj. Radó Aladár

borpinczéi

Budapest VI., Király-utca 84.

Telefon 97-90.

Ajánlja kiváló minőségű **balatonmelléki és tokaj-hegyaljai** fehér és vörös palackborait és elsőrendű **aszu-borait**.

MATTONI'ÉLE
GISSHÜBLER
Tiszteletjes égiszemes
SÁVANYUVÍZ

legjobb asztali és üdítő ital.

Kitűnő hatásának bizonyult köhögéskésnél, gégebagoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.

Mattoni Henrik. Karlsbad és Budapest

Mattoni
Henrik

Budapest
Teréz-körút 37.

VALÓDI
KRONDORFI
„SPRITZER”
BORHOZ LEGJOBB!

Katzky Lajos

épületműlakatos-mester

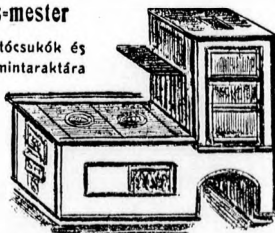
„ZEPHIR” szabad. ajtócsukók és elsőrendű tűzhelyek mintaraktára

Budapest,

VI. ker.,

Liszt Ferencz-tér 14.

Telefon 22—78.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden héten pénteken

társas reggelit

tart. A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

Június hó 5-én: **Özv. Scharhann Jánosné** vendéglőjében (VII., Akácfa-utca 12. sz.)

Június hó 12-én: **Schafhauser Endre** vendéglőjében (Fehérvári-ut, Szabadságharang).

A reggeli helyett délutáni uzsonna, melyen hölgyek is részt vehetnek.

„Jó barátok“ összejövetelei.

A „Jó barátok“ köre minden héten szerdán d. u. 4 órakor társas uzsonnárt rendez. A legközelebbi uzsonna a következő helyen lesz:

Június 3-án: **Eisenbacher György** vendéglőjében (Húrós-tér 8. sz.)

Június hó 10-én: **Horváth István** vendéglőjében (Fővám-tér 10. sz.)

VEGYES HIREK.

A budapesti vendéglősök szakirányú tanonciskolája
VI. kerület, Érsek-utca 4. szám, I. emelet.

MEGHIVÓ.

A budapesti vendéglősök szakirányú tanonciskolájában az 1907–1908. isk. évben az évről-évről tartandó vizsgálatok

1908 június 6-án d. u. 1/25–1/27 órákor tartatnak.

E vizsgálatokra tisztelettel meghívja

Budapest, 1908 május hó 26-án

Glück Frigyes s. k.
a felügy. biz. elnöke.

A debreczeni közgyűlés. A „Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“ és a „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávészegedékek orsz. nyugdíjgyejeületé“ 1908. évi közgyűlései — most már második ízben — tndvalövőben Debreczenben fognak megtartani. Az erre vonatkozó hivatalos jegyzőkönyvet lapunk más helyén közölve, itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a debreczeni rendezőség terve szerint a nyugdíjgyejeület közgyűlése szept. 24-én délután, a szövetségi közgyűlés másnap délelőtt tartatnék meg. Szeptember 17-én lesz **Hauer Bertalan** ipartársulati elnök tíz éves jubileuma, melyen dr. **Benedek János** orsz. képviselő fogja az ünnepi beszédet tartani. A tervezettel a M. V. O. Sz. központi igazgatósága legközelebbi ülésén fog foglalkozni.

Barta Béla kitüntetése. A „Magyar Szakírók Egyesülete“ f. évi május hó 28-án tartott közgyűlésén lapunk egyik megalapítóját és főszervezőjét, **Barta Bélát** egyhangulag választmányi tagjává választotta meg. E kitüntetésről, melynek erkölcsi értékéből kijut a maga része a „Megyar Vendéglős és Kávés-Iparnak“ is, annyival is inkább örömmel adunk hírt, mert e lap volt az, melynek hasábjain **Barta Béla** egy évtizeden keresztül ritka tudással, nagy szakértelemmel, soha meg nem törő lelkesedéssel, ideális áldozatkészséggel és páratlan odaadással fejtette ki őnzetlen munkásságát. E hasznos és áldásos munkásságát azon tíz hatalmas kötetben, a „Magyar Vendéglős és Kávés Ipar“ évfolyamain kívül, a „Szállodások és vendéglősök Évkönyve“, a „Gundel János album“, a szegedi, győri, miskolci stb. kongresszusi emlékalbumok, az 1903. évi vendéglős tanoncz-iparkiallítási *Glück album*, s az immár, a közel jövőben ötödik kiadásban megjelenendő „Budapest leírása“ című díszmű stb. külön kiadványok örökítik meg iparunk és vendéglős-szaktudalmunk történetében, melyben szerzőjük nevét ezenkívül mint a Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége“ idegenforgalmi szakosztályának jegyzője is sok jeles alkotással, leginkább azonban a „Magyarországi szállodák és szállodavendéglők Czím-tára“ kiadásával is megörökítette. Megválasztása nagy nyereséget jelent a szakírók országos egyesületének is, melz benne kiváló tehetségű és nagy szorgalmu vezetőre tett szert.

Halálozások. **Berkovitz János** volt szállodás és vendéglős f. évi május hó 19-én 53 éves korában elhunyt. — **Kovács László**, volt nagyváradi, utóbb zilahi szállodás f. évi május hó 17-én 58 éves korában elhunyt. — **Natter Ferencz**, a kőbányai Első Magyar Részvény Serfőződe nyugalmazott vezérigazgatója, a Ferencz József-rend lovagja f. évi május hó 22-én 77 éves korában Budapesten meghalt. Temetése május 23-án délután 5 órakor ment végbe az Üllői-ut 31. sz. gyászházban a keresepi-úti temetőben levő családi sírboltba.

Gyógyszerezkek látogatása a Törley-gyárban. A „Magyarországi Gyógyszerezés-Egyesület“ **Bayer Antal** és **dr. Jármay Gyula** elnökök vezetése alatt f. évi május hó 25-én kezdte meg országos egyesületi naggyűlését, amely napon a következő napi tárgysorozat elintézésével foglalkozott és a gyűlés befejezése után a mintegy 200 tagból álló fővárosi és vidéki gyógyszerészek a **Törley Józ. és Tsa** pezsgőgyár vendégei voltak, ahol **Törley**

A kiváló bőr- és lithiumos vasmentes gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, czukorbetegségél és hurutos bántalmaknál kitünő hatásu.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvizereskedésekben vagy a Szinye-Lipóczy Salvator-forrás-Vállalatnál Budapest, V. Rudolf-irakpart 8

Dr. SZULY ALADÁR

ÉLELMICZIKKÉK ÉS FÜSZER

:: NAGYKERESKEDÉSE ::

: PÁRATLANUL GAZDAG :
KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

BUDAPEST IV., MUZEUM-KÖRÜT 23.

Válogatott fűszerárúk,
mindennemű bel- és kül-
földi csemegék, magyar és
francia pezsgőborok, rum
és tea, liqueörök, sajt, vaj,
kassai, prágai sonka, fel-
vágottak, gyümölcsök stb.

:: stb. raktára ::

Hirdetési rovatumkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

Bálint, *Törley* Dezső és *Törley* Antal családtagok és *Pfender* Emil gyárüzgatók fogadták és kalauzolták az előkelő vendégeket, kik a modern ipartelep nagy arányaival meglepődtek. A gyár és a kastély megtekintése után a kastély kertjében fényes lakoma volt, melyen *Törley* Bálint üdvözölte az egybesereglett vendégeket. *Bokor* Adolf szegedi gyógyszerész az elismerés hangján köszöntötte a *Törley*-családot, majd *Simon* Aurél *Pfender* Emilre és a gyár vezetőségére emelte poharát. A vendégek késő estig a legjobb hangulatban maradtak a budafoki gyárban, ahonnan az igaz magyar vendég szeretet szép emlékével távoztak.

Az orsz. nyugdíjgyesület új tagjai. A legutóbbi két hét alatt a „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pizzacérek és kávésségek országos nyugdíjgyesülete“ *Delfin* Samu taggyűjtő révén a következő új tagokkal gyarapodott: *Csékly* István (Arad) 1200 kor., *Takács* Mihály (Arad) 1000 kor., *Doda* János (Déva) 1000 kor., *Rózsa* Sándor (N.-Enyed) 2000 kor., *Herberth* Péter (N.-Szeben) 2000 kor., *Porubszky* Jenő (N.-Várad) 1000 kor., *Réfy* János (Kaposvár) 1000 kor., *Hordós* Vincze (Nagykanizsa) 600 kor., *Müller* István (Debreczen) 600 kor., *Krausz* József (N.-Kanizsa) 1000 kor., *Blaskovics* János (N.-Kanizsa) 600 kor., *Czehhofer* János (Zalaegerszeg) 1000 kor., *Lellovits* Boldizsár (Zalaegerszeg) 4000 kor., *Endrédi* Ferencz (Veszprém) 1000 kor., *Almer* Oszkár (Budapest) 1000 korona nyugdíjgyennyel.

Hymenhierek. *Trafikánt* Vilmos f. évi május hó 31-én vezette oltár elé a bajai izr. templomban *Deutsch Erzsi* kisasszonyt, *Deutsch* M. Mátyásnak, bajai ipartársulatunk érdeműs elnökének, a bajai „Nemzeti szálloda“ tulajdonosának kedves és szép-műveltségű leányát. — *Rosenthal* Gyula f. évi június hó 8-án délután fél 3 órakor tartja esküvőjét Budapesten a Dohány-utczai izr. templomban *Neiger Jetti* kisasszonnyal, *Neiger* Hermann leányával. — *Füspök* Dezső f. évi május hó 13-án déli 12 órakor vezette oltár elé Budapesten a józsefvárosi plébánia templomban *Kamarás Mariska* kisasszonyt, *Kamarás* Mihály budapesti vendéglősnek, orsz. szövetségünk és budapesti ipartársulatunk köztitkésletében álló tagjának leányát. — *Schlesinger* Sándor, az Országos központi takarékpénztár főtisztviselője eljegyezte *Palkovics Johanna* kisasszonyt, *Palkovics* Edének, az „Angol királynő szálloda“ tulajdonosának leányát Budapesten.

TársasvacSORA. A budapesti kávéipartársulat tagjai f. évi május hó 25-én tartották meg e sasonban utolsó társasvacSORájukat *Kovács* E. M. városligeti vendéglőjének kerthelyiségében. A vacsorán nemcsak az ipartársulat tagjai, hanem azok üzletbarátai is feltűnően nagy számban jelentek meg, jelül egyrészt a mindinkább erősödő kollegiális összetartásnak, másrészt ama kellemetlen félreértés teljes eloszlásának, mely egy-kétszer a vendégeket ezen összejövetelektől távol tartotta. A szokásos pohárköszöntők egészen elmaradtak, jelül annak, hogy kávésaink, akik sokkal inkább a másnapi közgyűléssel voltak elfoglalva, tényleg csak szórakozni kívántak. *Kovács* kártsáron ezuttal való-

sággal remekelt konyhája pompás és izletes főztjeivel. A remek menü gazdasága, a pompás italok osztatlan tetszés és elismerést arattak, a figyelmes házigazdának mindenki gratulált előzékenységeért. Stillszerű befejezése volt az estnek a szomszédos Weingruberbeli *Törley*zés, mely alkalommal általános feltűnést keltett, hogy a jelenlévők nem tudták elhatározni, hogy a Grand vin reservének, vagy a Casinónak nyujtsák-e az elsőséget. A dilemmán aztán úgy segítettek, hogy bőven itták mind a kettőt. Jól lették.

A Wampetics-vendéglő bérléte. A főváros közzétűlése tudvalegőleg elhatározta, hogy az állatkerti vendéglőt 16.000 kor. évi bérről 10 évi időtartamra *Wampetics* Ferencz vendéglősnek bérbeadja. E határozatot *Kasics* Péter és társai fölebbezésnek elutasításával most a belügyminiszter is jóváhagyta. A miniszteri leirat szerint az 1872: XXXVI. t.-cz. 99. szakasza úgy rendelkezik, hogy a főváros lapunka, rendszertint nyilvános árverés útján adandó bérbé, kivételesen azonban az árverés kizárásával is bérbeadható. Ezen kivétel most alkalmazására a jelen esetben elegendő alapot nyujtottak a főváros részéről érvényesített azon szempontok, hogy egyfelől *Wampetics* Ferencz ezen helyiségnek már hosszú évek óta bérlője volt, mint ilyen az üzletet fellendítette, abba számos befektetést eszközölt s bérléte önhibáján kívül szakadván meg, vele szemben bizonyos mérvű méltányosság gyakorlása annál inkább indokolt, mert a székesfővárosnak is érdeke, hogy személyében biztosítékát nyerve annak, hogy a szobán forgó üzlet továbbra is jelenlegi színvonalát megtarthassa.

Helyreigazítás. A lapunk megelőző számában az ipartársulatunk ez évi bálján befolyt felülfizetésekről közölt hivatalos kimutatásban a „Mattoni és Wille“ elnevezés tévesen fordult elő, mivel a 100 koronás felülfizetés nem ezen, hanem a *Mattoni* Henrik cs. és kir. udvari és kamarai szállító czégtől folyt be.

Az italmérisi illeték esedékessége. Konkrét eset alapján a pénzügyminiszter határozatban kimondta, hogy az italmérisi illeték az évnegyed első napján esedékes s a kereskedelmi kamat is ettől a naptól kezdve jár. A pénzügyminiszternek erre vonatkozó 1907. évi 54.021. sz. a. kelt határozata a következő: A késedelmesen lerótt italmérisi illeték után 5 százalékos késedelmi kamat minden esetben a lerovás napján meghatározott naptári évnegyed első napjától számítva szedendő be. Az 1883. évi XLIV. t.-czik 39. §-ának az egyenes adókra vonatkozó amaz intézkedése, mely az esedékesség és a késedelmi kamatmentes befizetés napja között különbséget állapít meg, az italmérisi illetéktartószakra nézve egyáltalán nem nyerhet alkalmazást.

Üzleti hírek. *Schreiber* Lajos, az aradi vasúti vendéglő közkedveltségű bérlője megvette Aradon a Wittmann Károly tulajdonában volt „Hungária“ kávéházát. — *Szálásy* Alajos „Andrássy“ kávéházát Kassán *Dala* Károly volt zentai szállodás vette meg. E két üzleti hír nemcsak azért tarthat számot nagyobb érdeklődésre, mivel úgy *Schreiber*, mint *Szálásy* régtől fogva népszerű tagjai orsz. szövetségünknek, hanem azért is, mivel

Vendéglős, szállodás és kávéos urak!

A legelső, legrégebb és legnagyobb hangszerműgyáros Európában a „HUPFELD“ világcég részv. társ. Budapesten

ÁLLANDÓ HANGSZERKIÁLLITÁST

tart, ahol önműködő, ónjátzó

ZONGORA-ORCHESTRON-CONTINENTAL

henger- és sulyfelhúzóval, VILLAMOS ZONGORÁK ÉS HANGVERSENY-ORCHESTRIONOK papír- és préselt hangjegyekkel (minden mű pénzdobóval ellátva) vételkényszer nélkül készséggel be lesznek mutatva.

Az önműködő ZONGORA-ORCHESTRION „CONTINENTAL“ haranghangokkal és mandolinjátékkal van ellátva; ugyanezen kellekekkel bír a legutóbbi udjónság is a

ZONGORA-ORCHESTRION VONÓS és XYLOPHON ZENÉVEL

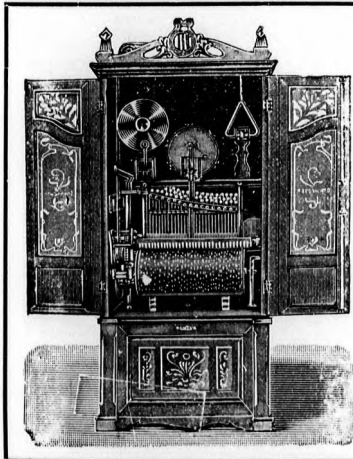
— Mintaraktáram bármely időben megtekinthető. —

Árak 480 koronától 16000 koronáig. Kényelmes részletfizetések kamatnélküli havi részletre. Midőn tisztelettel kérem versenyműküllü udjónságaink szives megtekintését, óva intem a piacra kerülő súlyos utánzásoktól és azon reményben, hogy minél többen megfizetelnek becses látogatásukkal, maradok kiváló tisztelettel

MARTIN JÓZSEF

(WETSCHL GYULA utóda)

magyarországi képviselőiség és mintaraktár
Budapest VIII., Kenyérmező-utca 6.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

mindkét vételt *Grósz* Ödön országos híri adásvételi irodája közvetítette az érdekeltek legnagyobb meglepedésére.

Bérletek és eladások. A *facseti* községi nagyvendéglőnek a hozzátartozó összes helyiségekkel együtt november 1-től 6 évre leendő bérbeadására június 10-én délelőtt 10 órakor a községi irodában árlejtés lesz. A kiállítási ár 10.010 K. A bánatpénz 5000 K. — *Albertfalvi* község előjárású a kibővítendő és átalakítandó községi korcsmaház építési munkálataira versenytárgyalást hirdet, melyre az ajánlatok június 25-én déli 12 óráig adhatók be a hercegszöllősi körjegyzői irodában. Bánatpénz 500 K. — Az államvasutak Győr állomásán levő *pályavendéglő* bérletére október 1-től számítandó 5 évi időtartamra leendő bérbevételére az ajánlatok június 15-én déli 12 óráig az államvasutak budapesti jobbpárti ügyvezetősége titkári hivatalához nyújtandók be. Bánatpénz 1000 K., felvilágosítások az ügyvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában, Keresepi-ut 3., I. em., 30 a., vagy a győri és szabadkai forgalmi főnökségnél szerzethetők meg.

Első Leánykínházító Egylet mint szövetkezet. (Gyermek- és életbiztosító-intézet Budapesten VI., Teréz-körút 40–42. Alapított 1863-ban). Folyó évi április havában 1,469.300 kor. értékű új biztosítási ajánlat nyújtott be és 1,233.400 kor. értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosítási összegek fejében 167,707 kor. 37 fillér fizetett ki. 1908 január 1-től április 30-áig bezárólag 6,285,800 kor. értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 5,416,500 kor. értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 540,403 kor. 16 fillér és az intézet fennállása óta 12,938,289 kor. 07 fillér fizetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik, a legolcsóbb díjtelek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Biztos megélhetés. 18000 lakossal bíró, Sátoraljaiújhely hegyaljai város közvetlen közelében egy kat. hold betelepített, kitűnő bortermő szőlővel, fürdő, nyolc fürdőszobával, melegítő kazánnal, teljes berendezéssel, lakóházzal, nyári mulatóval, családi okok miatt eladó. A többi még parlagon levő szőlőterület kőbányára is alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: *Viniczay György*, Zsolyomkai-fürdő, Sátoraljaiújhely. A kiváló értékes bérletre vonatkozólag kiadóhivatalkul készséggel szolgál részletesebb felvilágosításokkal is.

Nélkülözhetetlen segédeszköz a hirdető közönségnek az a *hírlap- és naptárjegyzék*, mely most jelent meg **Braun** Edvárd hirdetői irodájának (Wien, I., Rotenturmstrasse 9.) kiadásában. A külső kiállítás tekintetében is tetszetős 240 oldalas, testes jegyzék mind remek nyomdatermek is számot tesz és minden hasznos tudnivalót magában foglal, amire csak a hirdető közönségnek szüksége lehet. Az Ausztriában és hazánkban megjelenő összes hírlapok és naptárak nagy gónddal és pontossággal összeállított jegyzékén kívül, a munka a Németországban megjelenő összes naptárakat is felsorolja és minuciózus pontossággal sorolja fel az egyes lapok tendenciáit, példányszámát, megjelenési idejét, a hasábock nagyságát stb. Az egyes fejezetek könnyen áttekinthetők és sok újítással ellátva. Mindezeknél fogva a **Braun**-féle hírlap- és naptárjegyzék bizonyára kitűnően meg fog felelni rendeltetésének és úgy, mint a korábbi kiadások, hasznos tanácsadója is lesz a hirdető közönségnek. A jegyzéket a kiadó az érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg.

Vendéglős urak b. figyelmébe!

Ki volna hajlandó a főváros legegészségesebb pontján egy vendéglői (buffet) czérra igen alkalmas **nagy souterrain-helyiséget** — több évi szerződéssel — kibérelni, hol az illető előreláthatóan szép vagyont szerezhetne. A helyiségebe utcai bejárat is létesíthető volna. Komoly reflektánsokban **levélben** is bővebb felvilágosítást nyújtanak **Balázs Gábor** és **Spitzer** (Czím Budapest, Király-kávéház)

Vendéglő (és birtok) eladás.

BIRTOK haláleset miatt, a főváros közelében **azonnal eladó.** Áll 70 hold szántó, rét, 4 hold termő szőlő, **vendéglőhelyiséggel és melléképületekkel.** Könnyű fizetési feltételek. Bővebbet d. e. 9-12-ig **Zsarnóczay János vendéglőjében Budapest VI. kerület, Váci-ut 117. sz. alatt.**

Ügynökök nem díjaztatnak.

Cseresznyét nagyszeműeket, ropogósat, öt kilós postakosaraként 3-50, **Oriás** ananászepret ládánként 1-60, **Erdei** szamóca 1 kilós kosárkával 2-50, **Remek** solospárgát 1-20, **leves-spárga** 40, **Hófehér** csukott sampióngombát 1-80, **egrest** 30, **zöldvajbáb** 1-40, **zöldborsó** 24 fillérért kilóját. **Nagy** salátaugorkát 50, **savanyítani** való ugorkát 10, **tölthető** zöldpaprikát 10, **kisebb** tök 1-40, **középnagy** tök 2-—, **nagyobb** kalarábé 9 fillérével darabját szállítja utánvétellel, bérmentetlenül

Krause Terézia, Torbágyon.

Vasuti megrendelésnél külön árajánlatokkal szolgálok.

Szálloda-eladás.

Tata-Tóvároson, a Fő-téren, saroktízlet, 30 év óta sajátkezűleg vezetett vendéglő, mely következő helyiségekből áll: 1 korcsmazoba, 1 étterem, 2 szoba, körhelyiség, 5 vendégzoba, 1 kerti helyiség, 1 nagy saletti, nagy jégverem, 2 pincze, 2 pinczérzoba és több mellék helyiség, külön pálinkamérés, $\frac{1}{2}$ óra távolságban Baji hegyen 1 hold szőlő, 1000 hektoliter bor elhelyezésére pincze — örök áron eladó, esetleg — hosszabb időre — bérbeadó. **Levelekre nem válaszolok, csak személyesen tárgyalok.**

Szarvas Ignác vendéglős és szállodatulajdonos.

Borpincze-bérbeadás.

Nagy borospincze (házikóval), a volt Wittreich-pincze **a tétényi Diós-árokban bérbeadó** :::

Bővebb felvilágosítást ad:

Seifert Dezső kávéháztulajdonos
::: Budapest, Krisztina-körút 1. szám. :::

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFÖZDE

Telefon-szám 52-60.

Telefon-szám 52-60.

Gyártelep és központi
iroda: KÖBÁNYA.Városi iroda: VIII.,
Eszterházy-utca 6.

ÉRMELLÉKI 1906. és 1907. évi hegyi fehér asztali
és vörös bor kisebb-nagyobb részletben
tasnádszántói állomásra szállítva olcsón, eladó.

Megkeresések RYLL VIKTOR főderészhez,
= JERSZEG, Krassómegeye intézendők. =

Felső-Magyarország 60000 lakosu
fővárosának központján azonnal
kiadó **VENDÉGLŐ** bor-, sör- és
szeszes italok korlátlan kimérésével.

Bővebbet: Bulyovszky-utca 5. háztulajdonosnál
Telefon 33-90.

SÖRPINCZÉNEK cabaretnak v. orfeumnak

alkalmas nagy pinczehelyiségek IV. ker. Ferencziek-
tere 4. (Király-bazár) kiadó.

Bővebbet a házfelügyelőnél.

SZALÁMI

hirneves olasz gyártmány,
tisztán elsőrendű sertés-
húsból gyártva, kitűnő ízű,
különként 3-40 koronáért.

Mintaként egy rudat is küldök, biztos tudatában vagyok,
hogy páratlanul álló, kitűnő ízű szalámiimból utánrendelést
kapok. — Szállít utánvétellel bérmentetlenül.

Busetto, Budapesten, IX., Mátyás-utca 11.

Honi gyártmány! Pontos kiszolgálás.

Elsőrendű, száraz, folyékony

SZÉNSAVAT

ajánl 10, 15 és 20 kilogrammos aczéltartályokban a

MAGYAR SZÉNSAVIPAR TÁRSASÁG

BUDAPEST IX., SOROKSÁRI-UT 30.

Vendéglő- bérbeadás

Ajánlatok a

MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR

Magyarország legnagyobb
városainak egyikében, **DP**
ujjonnan épülő bérpalotában
nagy vendéglőhelyiség bérbeadó.
Szükséges tőke 10-12000 K.

kiadóhivatalához „DP”
jelige alatt intézendők. **DP**

Vendéglő-eladás.

Hat szoba, konyha, kamara, istálló és egyéb mellékhelyiségek-
ből álló s a sziget-kamarai kaszinót, továbbá szatács-
és korcsmahelyiséget is magában foglaló, tőzsdé- és korlátlan
italmérés joggal bíró és a múlt évben épült teljesen új
„Rákóczy vendéglő” felszereléssel és kitűnő borkészlettel,
családi okok miatt azonnal eladó.

Fizetési feltételek alantírt tulajdonosnál megudhatók :
Schwandtner István Máramarossziget, Thököly-ut 94.

DRÉHER ANTAL

: serfözdei részvénytársaság :

BUDAPEST-KÖBÁNYÁN

Városi iroda VIII., József-u. 36.

Saját palack-töltés

KÜLÖNLEGESSÉG

dupla maláta kőser

— kőkorsókban —

Nagyobb sörmennyiséget
saját jégköcsijaiban szállít.

IRDETÉSEKET az összes külföldi

lapok és naptárak
részére felvesz, a legjobban és a legolcsóbb-
ban közvetít

Braun Eduárd hirdetési irodája

Wien, I., Rotenturmstrasse 9. (Telefon 21122.)

Lapok és naptárak jegyzékével hirdetőknak
ingyen és bérmentve szolgál.

Szt.-Lukácsfürdő

gyógyfürdő, Buda.

Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forró-meleghévíz kén-
források. Iszapfürdők, iszap-
borogatások, massage, viz-
gyógyintézet, gőzfürdők, kő-és kádfürdők, gyógyvízszuszodák. Olcsó és
gondos penzió. Csusz, köszvény, ideg-, borbajok, lakás, ellátás felől
kimerítő prospektust küld ingyen a

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA, BUDA.

I-SŐ RENDŰ FRANCZIA SZALMASZÁL

1000 darabonként à 5- kor.

helyt Budapest, netto, seonto nélkül, utánvétell

KAPHATÓ BÖHM J.-nál SZALMASZÁLBEVITEL

VII., KÁROLY-KÖRUT 17. TELEFON 64-33.

HAT. ENG. VILLANY-
FELSZERELÉSI VÁLLALAT

GOMBOS HUGÓ

Budapest, Eötvös-utca 46. — Telefon 101-52.

Nagybani raktár legjobb minőségű ivalmáspaszkenekben és 70% áramot megtaka-
rító Wolfram-izzólámpákban. Villamos műszerek, motorok, szellőztetők és ivlám-
pák készítése és jókarban tartása. Villamos csengők, órák, jelzőkészülékek,
telefon- és táviratműszerek készítése és javítása.

Bakterium-, szag- és izmentes

KRISTÁLYJÉG

kiadósabb és tartósabb a természetes
jégnél, kapható bármely mennyiségben a

Magyar Élelmiszerszállító Részv.-társaság
nyilvános hűtő- és fogyasztó raktárháza jéggyárában
Budapest IX., Tóth Kálmán-utca 8-10. sz.

TELEFON 66-97

Nagyobb tételek házhoz szállítva.

ILLAVAI FAÁRUGYÁR

vezérképvelete
és gyári raktára:

KLOPPER S. JENŐ

Budapest VII.,
Károly-körút 9.

Elsőrendű gyártmány.

Összecsukható kerti székek,
∴ padok és asztalok ∴
Kizárólag csavar megerősítés.
— Árjegyzék kívánatra. —

Telefon 10-71.

Telefon 10-71.

Elfer Dezső

elektrotechnikai vállalata
Budapest, Dohány-utca 39. szám.

A „Conradty“-féle „Korona“ és „Noris“
jegyű ivlámpaszemek és a „Körting“-féle
rendes és fényhatású ivlámpák képviselője
és gyári nagyraktára.

BUDAPESTI ÁLT. VILLANYFELSZERELÉSI VÁLLALAT DIEMMER HUGÓ ÉS TÁRSAI UTÓDAI

Klauzál-utca 5. BUDAPEST Dohány-utca 48.

Telefon-szám

23-35

Elektromos vilá-
gítási és erőát-
viteli berendezé-
sek városok, köz-
ségek, épületek és
lakások részére.

Elektromos gépek, ivlám-
pák, dynamok, motorok és
mérő-készülékek.

Villamos jelző,
telefon, villámhár-
tító, villam. tűz-
és vízjelző-készü-
lékek szerelése. Iv-
lámpák, motorok
és dynamok áttekeresése
egyen- vagy váltakozó-
áramra.

Dr. SZILÁGYI GYULA

műegyetemi magántanár

törvényszéki hites vegyész nyilv. vegyikísérleti állomása

BUDAPEST,

VI., Dessewffy-utca 10. szám, II. em.

ELVÁLLAL:

bármiféle élelmi vagy élvezeti szer (bor, pálinka,
sör stb.) megvizsgálását.

A Budapesti Légszeszgyárak = felszerelési irodái =

**IV., Aranykéz-utca 6. és
VII., Erzsébet-körút 19. sz.**

állandóan raktáron tartanak minden-
nemű légszesz- és villanyvilágításhoz
szolgáló, legszebb kivitelű csillárokat
és kandallókat, legújabb szerkezetű
légszesz-tűzhelyeket és légszesz-fürdő-
kályhákat, légszeszfűző-, sütő- és va-
saló-készülékeket, valamint ipari czé-
lokra szolgáló forrasztó-készülékeket,
Bunsen-féle lángzókat stb. Légszesz-
berendezések a legmérsékeltbb árak
mellett eszközöltetnek.

Magyar gyártmány!

Ujdonág !

Világszabadalom !

MÁRTON ERNŐ

szab. „Reform“ higiénikus fogvájó-gyára
Budapest—Erzsébetfalva.

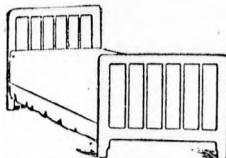
Különböző izléses
fogvájótartók 2 K,
4 K árban dara-
bonként.

**50 százalék
megtakarítás
fogvájókban**

Összefogdosás, hasz-
nátal után visszahé-
lyezés kizárva.

**Óriási ered-
mény!**

Két hónap alatt 10,000
darab helyeztetett el
a legelőkelőbb nyil-
vános helyiségekben.

Szállodások figyelmébe!

A jánlom dusan felszerelt raktáromat vas- és rézbutorban olesó árban és kedvező fizetési feltétellel.

BRUCK J. HENRIK

vas- és rézbutorgyára
== BUDAPEST. ==

Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házában.)
Mintaraktár és iroda: VI., Andrásy-ut 32. szám.

Mindennemű ezélokra szolgáló jégszekrényeket,

sör- és borkimérő-készülékeket
pincevezetékekkel vagy a nélkül
hűtőtelepeket és jéggyártó berendezéseket
(szénsavrendszerezrel, melynél az üzemméltóság ctenyészélog csekély, ha a hajtóerő már megvan) szállítanak:

dr. Wágner és Társai

egyesült gyárak, mint betéti társaság
BUDAPEST, IX. ker., Tinódy-utca 3/a. sz.
BÉCS, IX., Währingerstrasse 65.
Staniofkupak-gyár. Szikviz-gyár berendezések.
Prospektus ingyen és bérmentve.

Wladika Rezső

mű- és kereskedelmi kertész.

Budapest legelőkelőbb szállodái,
vendéglői és kávéházainak szállítója.

Telefon 50-31.

Budapest VII., Zugló
Kövér Lajos-utca 2. szám.

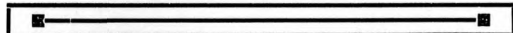
Fischer Miksa

tojásnagykereskedő

Budapest VI. ker., Dessoewffy-utca 41. sz.

Telefon: 24-23.

Elsőrangú szállodák, vendéglők, korcsmák
és kávéházak szállítója.

KESERŰ LIKŐRÖK KIRÁLYA, KIRÁLYOK KESERŰ LIKŐRJE.

Nemes Dr. Trnkóczy-féle

KRAFT- BITTER- LIKŐR

... A világ legjobb
gyomor-keserűje.

Irodai telefonszám: 18-68.

Lakás telefonszám: 19-73. (Interurban).

GROSZ ÖDÖN

törv. bej. szálloda, kávéház és vendéglők
adás-vevést közvetítő irodája

BUDAPEST

IV., Semmelweis (Ujvilág)-utca 4.

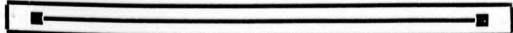
Táviratok czime: KÖZVETÍTÉS BUDAPEST.

Cheque-számla az Erzsébetvárosi Takarékpénztárnál.

Van szerencsém a nagyrabecsült szállodák, kávé és vendéglős urakat tisztellettjesen aziránt felkérni, hogy üzletvétel vagy eladás esetén méltóztassanak számos elismerő levéllel kitüntetett közvetítő irodámat bizalmukkal megtisztelni, előre is biztosítván őket a leg-rövidebb idő alatt elérhető legjobb eredményről.

Mély tisztellett

GROSZ ÖDÖN.

Csillaghegyi forrásvíz

Tiszta, bakteriummentes egészséges ital.

Borral vegyítve kellemes ízt ad a bornak.

Megszünteti a gyomorégést.

Szomjcsillapító és üdítő természetes forrásvíz.

Központi iroda:

Budapest III., Bécsi-ut 94.

TELEFON: 79-78.

Óvakodjunk az
utánzatoktól! ..

HAACK ANTAL-féle stájer alpesi gyógyfü-gyomorlikőr.

Ezen a Stájerország alpeinek legemesebb és legjobb gyógyfüveiből a legodonosabb páralat útján készített likőr, az emberi belszervezetre való jó hatásának köszönheti a mindig jobban emelkedő szétterjedését; ennek folytán és a rendkívüli zamata következtében jelenleg a likőrök között az elsőrendű helyet foglalja el.

Mint utazási likőr, különösen a tengeren, ezen ital alig nélkülözhető és a gyomrot erősítő természeténél fogva legmelegebben ajánlható. Rendelmények kéretnek egyenest

BARTUSCHEK ERNŐ urhoz

Budapest VII., Hungária-körút 15. sz. alá intézni.

Cs. kir. orsz. szab. ilkörgyár. HAACK ANTAL, GRAZ Alapítottatott 1808. évben.

Szállodák, vendéglők, kávéházak szállítója.

Springut Henrik

tojásnagykereskedő

Állandóan nagy készletek.

Budapest VI., Szerecsen-u. 39. sz.
Telefon: 17-54.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szósására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérezősködékre díjmentesen nyújt

a Magyar Királyi Sójövedék Vezérügynöksége

BUDAPEST V., Váci-körút 32. Telefon 73-40.

Steiner József és fia

czukrászdája és sütődéje

BUDAPEST,

VII., ker., Király-utca 67. szám.

Legfinomabb minőségű vendéglői és kávéházi sütemények. —

Schaumburg-Lippe herceg

villányi pinczejének

Kolb Lajos által vezetett budapesti raktára

BUDAPEST VII., BARCSAY-UTCA 11.

TELEFON: 104-73.

TELEFON 104-73.

Azonnal házhoz szállít minden fajú, saját töltésű elsőrendű minőségű palackbort és 50-60 literes hordócbort:

Fehér asztali bort	72 korona
Baranyai siller	70 "
Villányi vörösbor	80 "

:: :: hektoliterenként és adóval együtt számított áron. :: ::
Nagyobb mennyiséget a villányi hercegi pinczéből közvetlenül szállít.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői

KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY-forrás

szénsavval telített ásványvíze hasznos ital **étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél.** A legtisztább és **legérettebb** asztali és borvíz. Hatásos **szomjcsillapító.** — Vidékre és külföldre **invardíjmentes** szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavtelítés-nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló **enyhesége** folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat Budán.

SZÁLLODABÉRLET SZABADKÁN

Az állomással szemben,
: ujonnan berendezve, :

21 VENDÉGSZOBÁVAL,

két étteremmel, nagy udvar, nagy kert két kuglizóval. Az előző években 300 hekto sör, 200 hekto bor :: méretett ki ::

A SZOBÁK ÁLLANDÓAN ELFOGLALVA

Házbér 12.000 korona, $\frac{1}{4}$ évi bér és ugyanannyi óvadékul leteendő.

Bővebb értesítés GROSZ ADOLF vasuti vendéglősnél SZABADKÁN.